

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ**

„ČESKÝ ROK – TRADICE A SOUČASNOST“

Směrnice č. 18/2021

Spisový znak:	3.1	Platnost:	26. 08. 2021
Skartační znak:	S10	Účinnost:	01. 09. 2021
Zpracovala, vydala:	Mgr. Jana Korečková, ředitelka		
Projednáno na poradě, pedagogické radě dne:	26. 08. 2021		
Zákonní zástupci seznámeni dne:	27. a 30. 08. 2021		
Vyvěšeno:	31. 08. 2021		
Závaznost:	- pro všechny zaměstnance MŠ Šluknov, příspěvkové organizace, Svojsíkova 352		

1 OBSAH

2	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE	6
2.1	Identifikační údaje školy	6
2.2	hlavní účel a předmět činnosti	6
3	OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	7
3.1	Charakteristika školy	7
	Popis školy	7
3.2	Historie školy	9
4	PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ	10
4.1	Podmínky vzdělávání	10
4.1.1	Věcné, materiálně technické vybavení	10
4.1.2	Životospráva	11
4.1.3	Psychohygiena	12
4.1.4	Bezpečnostní opatření při práci s dětmi v mateřské škole	13
4.2	Řízení mateřské školy	14
4.2.1	Prostředky realizace řízení mateřské školy	14
4.2.2	Personální zajištění	15
4.2.3	Spolupráce rodiny a školy	16
4.2.4	Spolupráce s jinými subjekty	16
4.2.5	Rozšiřující nabídka a doplňkové akce	17
5	ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ	18
5.1	Vnitřní uspořádání školy	18
5.2	Celoroční doplňkový program	18
5.3	Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy	20
6	CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	22
6.1	Filozofie školy	22
6.2	CÍLE	22
6.2.1	Hlavní cíle	22
6.2.2	Průběžné cíle	23
6.2.3	Prostředky k dosažení cílů	24
6.3	Specifika předškolního vzdělávání	25
6.4	Analýza výchozího stavu	25
6.4.1	Pozitiva	25

6.4.2	Negativa.....	26
6.4.3	Úkoly vyplývající ze závěrů analýzy	26
6.5	Metody a formy práce.....	26
6.6	Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	26
6.6.1	Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními.....	27
6.6.2	Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními	27
6.6.3	Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními.....	27
6.6.4	Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	27
6.7	Vzdělávání dětí nadaných.....	28
6.8	Vzdělávání dětí od dvou do tří let	28
6.9	Vzdělávací oblasti – cíle – vzdělávací nabídka – očekávané výstupy	29
6.9.1	Dítě a jeho tělo	29
6.9.2	Dítě a jeho psychika.....	30
6.9.3	Dítě a ten druhý.....	31
6.9.4	Dítě a společnost	32
6.9.5	Dítě a svět.....	33
6.10	Vzdělávací obsah	33
6.10.1	Český rok – tradice a současnost.....	33
6.11	Třídní vzdělávací program	34
7	Evaluační systém	42
7.1	Cíl evaluace.....	42
7.1.1	Vnitřní evaluace.....	42
7.1.2	Evaluace na třídě	43
7.1.3	Evaluace na škole	43
7.1.4	Evaluace integrovaných bloků.....	43
7.1.5	Evaluace podtémat.....	43
7.1.6	Evaluace individuálních plánů	44
7.1.7	Evaluace záznamů o rozvoji dítěte	44
7.1.8	Evaluace souladu TVP – ŠVP – RVP.....	44
7.1.9	Průběh vzdělávání	44
7.1.10	Podmínky vzdělávání	44
7.1.11	Evaluace personálních podmínek.....	44
7.1.12	Evaluace psychohygieny, životosprávy, psychosociálních podmínek	45

7.1.13	Evaluace bezpečnostních opatření při práci s dětmi.....	45
7.1.14	Evaluace materiálních podmínek	45
7.1.15	Evaluace ekonomických podmínek	45
7.1.16	Evaluace spolupráce s rodinou.....	45
7.1.17	Evaluace spolupráce se ZŠ, zřizovatelem, veřejností	45
8	Přílohy.....	47
8.1	příloha č. 1 - TVP – Není špatného počasí, pouze špatného oblečení.....	47
8.1.1	Charakteristika programu pro třídu dětí se souběžným postižením více vadami.....	47
8.1.2	Specifika práce ve třídě se souběžným postižením více vadami	47
8.1.3	Faktory působící na celkový rozvoj dítěte	48
8.1.4	LOGOPEDICKÁ PÉČE.....	48
8.1.5	TÉMATICKÉ BLOKY PRO TŘÍDU S UPRAVENÝM VZDĚLÁVACÍM PROGRAMEM	50
8.2	příloha č. 2 - TVP – Žabičky.....	52
8.2.1	Charakteristika programu pro třídu dětí od dvou do tří let věku.....	52
8.2.2	Platnost a účinnost	52
8.2.3	Specifika práce ve třídě dvouletých dětí a starších	52
8.2.4	Podmínky předškolního vzdělávání Žabiček.....	52
8.2.5	Faktory působící na celkový rozvoj dítěte	54
8.2.6	Tematické bloky pro třídu dětí od dvou do tří let věku.....	54
8.3	Příloha č. 3 - Minimální program prevence proti sociálně patologickým jevům.....	59
8.3.1	O zdraví.....	59
8.3.2	Hygiena.....	60
8.3.3	Výživa.....	61
8.3.4	Rostliny a my	61
8.3.5	Alkohol.....	62
8.3.6	Pohyb.....	63
8.3.7	Kouření	63
8.3.8	Drogy	64
8.3.9	Vztahy k lidem	64
8.4	příloha č. 4 — Inkluze vietnamských, cizojazyčných dětí.....	65
8.4.1	Charakteristika.....	65
8.4.2	Oblasti.....	65
8.4.3	Spolupráce s rodiči	65

8.5	příloha č. 5 – Zelená školka	66
8.5.1	Charakteristika programu.....	66

2 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE

2.1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY

Název školy:	Mateřská škola Šluknov, příspěvková organizace
Zastoupená:	ředitelkou školy – Mgr. Janou Korečkovou
Sídlo:	Svojsíkova 352, 407 77 Šluknov
IČ:	70983836
Okres:	Děčín
Právní forma:	příspěvková organizace
Zřizovatel:	Město Šluknov
Sídlo:	Náměstí Míru 1, 407 77 Šluknov
IČ:	261 688
Okres:	Děčín

2.2 HLAVNÍ ÚČEL A PŘEDMĚT ČINNOSTI

Hlavním účelem, pro který byla příspěvková organizace zřízena je zabezpečování předškolní výchovy, uspokojování přirozených potřeb dítěte a rozvoj jeho osobnosti ve spolupráci s rodinou. Hlavní předmět činnosti mateřské školy je vymezen v § 33 zákona č. 561/2004 Sb., (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a ve vyhlášce 14/2005 Sb. o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů a je realizován dle školního vzdělávacího programu.

Název školního vzdělávacího programu je **Český rok – tradice a současnost**, z něž vychází tvorba třídních programů, mj. i zvláštních TP – pro mladší tří let – pod názvem **Žabičky** a pro děti třídy s postižením více vadami – **Není špatného počasí, pouze špatného oblečení**, které jsou přílohami tohoto dokumentu.

3 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

3.1 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola zabezpečuje předškolní vzdělávání a stravování ve třech budovách na uvedených adresách:

Mateřská škola

Svojsíkova 352, Šluknov (hlavní budova, sílo příspěvkové organizace)

- 2 běžné heterogenní třídy a
- 1 heterogenní třída zřízená dle § 16 odst. 9 ŠZ, ve znění pozdějších předpisů (třída pro děti s postižením více vadami, zřízená v souladu s vyhláškou č. 73/2005 ve znění pozdějších předpisů a rozhodnutím městského zastupitelstva ze dne 5. 11. 1998).

Svojsíkova 355, Šluknov (na sousedícím pozemku sídla organizace)

- 2 heterogenní běžná třídy.

Žižkova 1032, Šluknov (odloučené pracoviště školy)

- 2 heterogenní běžné třídy,
- 1 homogenní běžná třída (provozovaná od 01. 09. 2016 pro děti 2 – 3leté).

Dle zápisu v rejstříku škol je celková maximální kapacita mateřské školy 195 dětí.

Školní jídelna

Hlavní účel a předmět je vymezen v § 19 zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Školní jídelna zabezpečuje stravování pro děti a zaměstnance školy na níže uvedených adresách následovně:

Svojsíkova 352, Šluknov (hlavní budova, sílo příspěvkové organizace)

- školní kuchyně.

Svojsíkova 355, Šluknov (na sousedícím pozemku sídla organizace)

- výdejna (přeprava stravy ze školní kuchyně ve Svojsíkově ul. 352).

Žižkova 1032, Šluknov (odloučené pracoviště školy)

- školní kuchyně.

Dle zápisu v rejstříku škol je celková maximální kapacita školní jídelny 235 stravovaných, ve výdejně 55 stravovaných.

POPIS ŠKOLY

Budovy mateřské školy ve Svojsíkově ulici 352 a 355 se nachází nedaleko centra města Šluknov při silnici směřující na Staré Křečany. Jedná se o dvě dvoupatrové vily s rozsáhlou zahradou se vzrostlými stromy,

mnoha keři a zahradními herními prvky. Součástí zahrady je i zahradní domek, který slouží jako sklad hraček a zároveň jako sociální zázemí.

Svojsíkova 352

- Suterén – sklep, kotelna, sklad údržby, sklad potravin.
- Přízemí – 3 šatny, úklidová místnost, WC dospělých, 2 třídy (1 třída s vlastním přímým vstupem do umývárny a jedním WC se zabudovaným madlem a 2. třída s umývárnou s přístupem za šatnou a chodbou u zadního vstupu do budovy. Obě třídy disponují přilehlými herními prostorami).
- 1. patro – 1 třída s umývárnou a WC, 2 herny, ložnice, šatna pro zaměstnance, kancelář ředitelky školy, kancelář účetní a vedoucí stravování, výtah z přízemí pro přepravu stravy.
V roce 2017 byla budova odvlhčena a má novou fasádu.

Svojsíkova 355

- Suterén – sklep, kotelna.
- Přízemí – šatna, výdejna, 1 třída a herna + jídelna, umývárna s WC.
- 1. patro - šatna, třída s hernou, WC a umývárna, WC dospělých.

Budova nedisponuje samostatným prostorem pro ložnici, v obou třídách se rozkládají lehátka; jídelna zajišťuje stravování pro obě třídy v přízemí. Prošla v roce 2016 rekonstrukcí, spojenou se vznikem nového oddělení MŠ a požárního schodiště.

Žižkova 1032

Budova odloučeného pracoviště se nachází přímo u sídliště na kraji města Šluknova a je umístěna v jednom objektu o čtyřech pavilonech.

- Hospodářský pavilon – kuchyně, prádelna, sklady potravin, místnost se škrabkou na brambory a zeleninu, dílna údržbáře MŠ, šatna s WC a sprchou pro kuchařky, kancelář zástupkyně statutárního orgánu mateřské školy a kancelář vedoucí stravování se vstupem z příchodové haly.
- Tři pavilony – tři třídy s hernami, přípravnými kuchyňkami, WC, umývárnami, šatnami dětí, šatnou učitelek. Pouze v zadním pavilonu je zbudovaná samostatná ložnice, ostatní třídy zabezpečují odpolední odpočinek dětí rozkládáním lehátek v přilehlých hernách. Prostorové podmínky jsou velmi dobře vyřešeny.

Mateřská škola disponuje velkou, přehlednou, členitou zahradou vybavenou dřevěnými herními prvky (rekonstrukce v r. 2019) příjemně zastíněnou několika vzrostlými stromy a okrasnými keři. Pro hru i odpočinek byly v r. 2016 zbudovány měkčené dopadové plochy v těsném sousedství s budovou školy. Interiéry budov mateřské školy jsou průběžně rekonstruovány a vybavovány novým nábytkem, hračkami, pomůckami a materiálem k výtvarným a pracovním činnostem dětí. Podstatná část pomůcek apod. je přehledně umístěna tak, aby byla dobře viditelná a dostupná samostatné činnosti dětí. Na třídách jsou stanovena pravidla pro jejich využívání pedagogy i dětmi. Pěkné a podnětné prostředí vytvářejí převážně učitelky svépomocí, ale také děti svými výtvary se podílejí na úpravě a výzdobě školy. Prostory zahrady a budovy jsou vybavené tak, že splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

3.2 HISTORIE ŠKOLY

Svojsíkova 352, 355

Mateřská škola byla zřízena již v roce 1946 ve Smetanově ulici č. p. 111. Při jejím vzniku bylo zapsáno celkem 42 dětí. Se vzrůstajícím zájmem pak byla postupně zřizována v krátkém čase ještě další dvě oddělení. V roce 1950 byla mateřská škola umístěna do tehdejší Leninovy ulice č. 355 (nyní Svojsíkova 355) a provoz mateřské školy byl celodenní. V roce 1952–1953 byla vyhlášena soutěž o nejlepší mateřskou školu v okrese, v níž tato škola získala 6. místo. Se začátkem školního roku 1953–1954 byla škola přestěhována do budovy č. 352. Byla zde zřízena tři oddělení, a zapsáno bylo tehdy již 90 dětí. Původní budova zůstala krátce bez využití. Na čas byla zapůjčena místní Charitě, ale již ve školním roce 1956–1957 došlo s další vlnou stoupajícího zájmu o umístění dětí do mateřské školy k rozšíření o jedno oddělení, a tím došlo k počala staronová éra užití budovy 355.

Během následujících padesáti let pak docházelo ke četným změnám a proměnám výchovného působení. Počáteční opatrování postupně přecházelo v organizované výchovné činnosti. Pracovalo se podle osnov, byl stanoven režim dne. I osnovy se často měnily, vzrůstala náročnost. Činnost byla členěna do jednotlivých výchov – rozumová, výtvarná, hudební, tělesná, mravní. Výchova se dostávala téměř na úroveň výuky. Byla zřizována předškolní výchova pro děti, které mateřskou školu nenavštěvovaly – tzv. přípravná oddělení. Tyto děti chodily do školky jednou týdně na pouhé tři hodiny. V roce 1998 byla zřízena speciální třída pro děti s vadami řeči, do které byly od počátku integrovány děti s tělesným, mentálním postižením. Třída nyní zřizována dle §16 odst.9 ŠZ funguje dodnes.

Žižkova 1032

Stavba mateřské školy na sídlišti započala 10. 05. 1974, provoz mateřské školy byl zahájen 21. 09. 1977. V mateřské škole bylo tehdy zapsáno 90 dětí ve věku 2–6 let. Práce pedagogů i ostatních pracovníků mateřské školy byla po zahájení provozu velmi náročná. Škola se potýkala s nedostatečným vybavením. Chyběl nábytek, textil, nádobí, dokonce i základní pomůcky pro činnost dětí, a ani zahrada nenabízela patřičné zázemí pro činnost dětí.

Budova mateřské školy spadala nejprve pod správu majetku MěNV, tyto prostory využíval n. p. BENAR ve Šluknově. Stavba trpěla mnohými kolaudačními vadami, které byly odstraněny teprve po převedení majetku pod správu n. p. BENAR. Díky „Komeniu“, které mělo na starost vybavení škol pomůckami, byla mateřská škola postupně vybavována pomůckami i hračkami. Kapacita školy byla 04. 09. 1978 navýšena na 100 dětí a ke témuž dni zaniklo oddělení pro děti dvouleté. Od roku 1979 do r. 1985 bylo v mateřské škole zapsáno 105 dětí. V roce 1985 se kapacita mateřské školy snížila na 90 zapsaných dětí a v roce 1989 na 60 dětí. Prostory školy i hygienické vybavení však umožňovala tuto kapacitu kdykoliv navýšit.

Nejtěžším obdobím procházela mateřská škola v roce 1991, kdy nebylo jasné, zda bude nadále fungovat. Všichni zaměstnanci si oddychli, když MěÚ si budovy převzal zpět (t. č. již od Bekonu) do pronájmu a mateřskou školu zachoval. V roce 1993 následně podnik Bekon daroval tyto budovy MěÚ. Během své existence prošla mateřská škola několika změnami ve výchovném působení. Měla pevně stanovený režim dne – ranní hry, ranní cvičení, dobu jídel, pobyt venku, odpolední spánek, výchovné zaměstnání atd. Pro práci učitelek byly závazné osnovy rozdělené do výchovných oblastí: rozumové, jazykové, výtvarné, tělesné, pracovní, hudební, literární a matematické. Mimo to byla ještě zařazována předškolní výchova pro děti, které do mateřské školy denně nedocházely, navštěvovaly školu pouze dopoledne za účelem přípravy na ZŠ.

4 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

4.1 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Předškolní vzdělávání se organizuje podle zákona č. 561/2004 Sb., § 34, odst. 1 ve znění pozdějších předpisů, zpravidla pro děti ve věku od tří do šesti let.

V ulici Svojsíkova 352 máme tři třídy, z toho jednu pro děti s kombinací více vad, ve Svojsíkově ulici máme dvě třídy, obě běžné věkově heterogenní. V Žižkově ulici 1032 (na sídlišti) jsou tři běžné třídy, z toho jedna určená pro děti mladší 3 let. Podle počtu dětí zapsaných k 1. 9. daného školního roku může MŠ žádat o navýšení kapacity u svého zřizovatele.

Záměry

- Pracovat podle RVP PV – vnímat týmovou práci jako nezbytnou podmínku pro naplnění cílů RVP PV;
- stanovit si cíl práce v jednotlivých třídách na počátku školního roku dle zaměření na celkový rozvoj v závislosti na respektování individuálních zvláštností jednotlivých dětí;
- volné působení učitelek při plnění těchto cílů (výběr metodických postupů, začleňování prvků alternativní výchovy v souladu s kladným působením na rozvoj dítěte);
- vést všechny pracovníky k uvědomění si myšlenky, že o tom, jak se bude dítě v mateřské škole cítit, rozhodují vztahy všech, které se na jeho vzdělávání podílejí;
- co nejméně uplatňovat programově řízenou činnost, snažit se využívat naplno hry jako přirozeného projevu dítěte;
- zachovávat zásady poslušnosti a cíleně se zaměřit na děti s individuálním handicapem;
- zajistit dostatečnou informovanost o dění v mateřské škole, o RVP PV a ŠVP;
- sjednotit organizační řád školy se všemi kompetencemi a organizační dokumentaci školy, Školní řád, Provozní řád, Režim dne, Pracovní řád), neustále je inovovat, aby odpovídaly skutečným potřebám školy;
- při vlastním organizování prosazovat osobní zodpovědnost a zainteresovanost, autoritu. Vedle vztahu nadřízenosti a podřízenosti uplatňovat i další formy komunikace (informace, rady, výměna názorů);
- zaměřovat se na celkové kulturní prostředí školy, na kvalitu řízení a na systém mezilidských vztahů. Ten je dán především vztahy mezi učiteli a dětmi, mezi učiteli a ostatními pracovníky školy, učiteli a rodiči, vztahy mezi vedením školy a pedagogickým sborem a v neposlední řadě i mezi dětmi samotnými.
- Dále rozvíjet loajalitu ke škole, která je dána podporou cílů školy a zájem o vše co s prací školy souvisí.

4.1.1 Věcné, materiálně technické vybavení

Všechny tři budovy jsou vybaveny novým nábytkem, který je v souladu s Vyhláškou č. 410/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů a děti mají přístup ke všem hračkám a pomůckám. Doplnili jsme třídy kvalitními hračkami a didaktickým materiálem, který dostatečně pomáhá k rozvoji dětí a je průběžně doplňován.

Svojsíkova 352

Ve dvou běžných třídách je k dispozici digitální klavír a CD a MC přehrávač, ve speciální třídě mají děti notebook s kvalitními speciálními programy (Chytré dítě, Altík atd.), klávesy, projektor, plátno apod. V 1. patře této budovy je k dispozici velká herna, která slouží pro všechny třídy jako tělocvična; pořádáme

zde také divadelní představení, koncerty, besídky atd. Herna je vybavena digitálním klavírem, tělocvičným náradím, velkou horolezeckou stěnou. Tyto prostory je možné využít i jako ložnici (rozložení lehátek pro předškoláky). V roce 2016 zde byla umístěna i interaktivní tabule. Umývárny a WC jsou zrekonstruovány, ve speciální třídě je zbudován bezbariérový přístup s madly u WC.

Svojsíkova 355

Ve třídě v 1. patře mají učitelky k dispozici digitální klavír, CD a MC přehrávač, PC. V přízemí klavír, digitální klávesy. V této budově se nachází také výdejna stravy.

Krásná zahrada spojuje obě budovy ve Svojsíkově ulici, jsou na ní vzrostlé stromy a krásné keře rododendronů, terénní nerovnosti umožňují dětem v zimě sáňkování a bobování. V zahradě je zrekonstruován zahradní domek, který slouží jako sklad hraček a sociální zázemí. Zahrada je vybavena mlhovištěm, pískovištěm a dřevěnými hracími prvky, které se hodí do rázu zahrady. Děti mají k dispozici trampolínu a dostatek koloběžek a odrážedel. K bezpečné jízdě jsou používány cyklistické helmy. Záměry do budoucna by se měly týkat zejména celkové postupné obnovy herních prvků na školní zahradě, opravy plotu, zbudování odtokových cest kolem zahradního domku a renovace vchodových dveří.

Žižkova 1032

Ve dvou třídách je k dispozici klavír, v další třídě jsou využívány k hudebním činnostem klávesy. Ve třídách se využívají i MC a CD přehrávače, ve dvou třídách mají možnost práce PC s internetem. Každá třída je dle možností a místa vybavena tělocvičným náradím. Třída pro děti 2—3leté se nachází v přízemí a je vybavena nábytkem a pomůckami odpovídajícími potřebám dětí a jejich bezpečnému využití. Upraveny jsou umývárny, a děti mají do nich přístup přímo ze tříd. Zadní místnost slouží jako stálá ložnice, dvě třídy rozkládají lehátka na hernách, příp. dle počtu a složení dětí organizují jinak.

Zahrada je vybavena zahradními hracími prvky a dvěma pískovišti. Malý kopeček je využíván na zimním radovánkách. I zde děti mají k dispozici trampolínu a dostatek koloběžek a odrážedel. K bezpečné jízdě se používají cyklistické helmy.

V této budově je zřízena prádelna, která slouží pro všechny objekty mateřské školy. Kuchyně na Svojsíkově i Žižkově ulici jsou na dobré úrovni a jsou postupně vybavovány nádobím a kuchyňským náčiním. Prostory všech budov splňují hygienické podmínky a normy. Zajišťují bezpečné prostředí. V roce 2019 byla celkově zrekonstruována zahrada, vč. zahradních herních prvků dle projektu, renovace; opravy zadní příjezdové cesty, brány a rampy. V roce 2021 proběhla renovace plotu a v plánu je celková oprava střechy a rekonstrukce kotelny.

4.1.2 Životospráva

1. Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle příslušných předpisů (příloha č. 8 - vyhláška č. 107/2005 Sb., o školním stravování).
2. Pravidelně je sledován spotřební koš potravin a na základě jeho výsledků je upravován jídelní lístek.
3. Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržovány technologie přípravy pokrmů a nápojů.
4. Je zajištěn dostatečný pitný režim v průběhu celého dne dítěte v mateřské škole.
5. Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly.
6. Děti nejsou nuceny do jídla, ale snažíme se, aby všechno alespoň ochutnaly a naučily se tak zdravému stravování.

7. Je zajišťována spolupráce se zákonnými zástupci dítěte v případě nutnosti dodržování dietního stravování.

4.1.3 Psychohygienu

Je zajištěn pravidelný denní řád, který je ale natolik flexibilní, že umožňuje činnosti dětí v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci.

1. Z organizačních důvodů (podmínek školy) zůstává časově volný řád střídání tříd při pohybové výchově v tělocvičně. Výjimkou je vhodné počasí k přesunutí těchto aktivit na školní zahradu.
2. Rodiče mají možnost, po dohodě, přivádět své dítě do MŠ kdykoliv dle svých potřeb.
3. Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, vždy s ohledem na okamžitý stav ovzduší i jiné přírodní překážky (mráz pod - 10 stupňů, náledí, silný vítr, déšť, inverze apod.).
4. Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale v rámci možností i v MŠ.
5. Odpočinkové aktivity dětí jsou upraveny dle individuálních potřeb dětí, předškolní děti odpočívají 20–30 minut, mladší děti 40–50 minut, poté jsou dětem s nižší potřebou spánku nabízeny zájmové aktivity (kroužky) a jiné klidné činnosti v ložnici nebo ve třídě. Do spaní nikdo děti v MŠ nenutí.
6. Všichni zaměstnanci školy respektují individuální potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování.
7. Pedagogové zatěžují děti vždy přiměřeně, v rámci jejich možností, děti mají kdykoliv možnost relaxovat v klidných koutcích třídy.
8. Nově příchozím dětem nabízíme adaptační režim.
9. Učitelky se samy chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

Psychosociální podmínky

- Všichni zaměstnanci školy vytváří dětem takové prostředí, aby se zde cítily spokojeně, bezpečně a jistě.
- Všechny děti mají v naší škole stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti.
- Nikdo není znevýhodňován či zvýhodňován.
- Osobní svoboda a volnost dětí je respektována do určitých mezí, vyplývajících z řádu a chování a norem, které jsou ve škole stanoveny.
- Péče o děti je podporující, sympatizující, počítáme s aktivní spoluúčastí dítěte při všech činnostech. Pedagogové se snaží o nenásilnou komunikaci s dítětem, která mu je příjemná, kterou navozuje vzájemný vztah důvěry a spolupráce.
- Postupně vyřazujeme nezdravé soutěžení dětí.
- Převažují pozitivní hodnocení, pochvaly, podporujeme u dětí nebát se, pracovat samostatně, důvěřovat si.
- V dětech rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu.
- Děti jsou seznamovány s jasnými pravidly chování ve skupině tak, aby se ve třídách vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, kde jsou všichni rádi.
- Pedagogové se dostatečně věnují vztahům ve třídě, nenásilně tyto vztahy ovlivňují prosociálním směrem (prevence šikany).
- Do mateřské školy přijímáme děti zdravé, bez zjevné známky onemocnění.

- Učitelky nesmí dětem podávat jakékoliv léky, pouze ve výjimečných případech, a to po konzultaci s ředitelkou školy a dětským lékařem. Zásadně vždy s písemnou žádostí rodičů, pověřením, poučením, na které je uvedeno přesné dávkování léku.

Pravidla soužití

1. Máme se rádi, pomáháme si, jsme ohleduplní k mladším dětem.
2. Neubližujeme si, nežalujeme.
3. Tvoříme, kreslíme, stavíme, ale nebouráme, neničíme.
4. Společně prožíváme radost, máme radost i z úspěchu druhých.
5. Umíme si naslouchat.

Pravidla k rozvoji jedinečnosti každého dítěte

1. Nabízet dostatek podnětů ke hře, motivovat zájem dítěte.
2. Respektovat věkové zvláštnosti dítěte, dosažený stupeň vývoje dítěte.
3. Budovat důvěru ve vlastní schopnosti, chválit, ocenit.
4. Rozvíjet kladné rysy dítěte.
5. Budovat demokratický vztah mezi dítětem a učitelkou.
6. Spojovat výchovu a učení se životem.
7. Vzájemně spolupracovat — učitelky, zaměstnanci školy, rodiče a odborná pracoviště.
8. Podporovat neustálou potřebu pedagoga se vzdělávat, poznávat nové metody práce, vkládat do své práce nadšení a velký citový potenciál.

4.1.4 Bezpečnostní opatření při práci s dětmi v mateřské škole

Ředitelka školy je povinna zabezpečit prostřednictvím pedagogů školy dohled nad dětmi, a to při školní i mimoškolní výchově a vzdělávání, tzn. při všech aktivitách organizovaných mateřskou školou.

Opatření v průběhu vzdělávacích činností

1. Každá učitelka je osobně zodpovědná za bezpečnost svěřených dětí od doby jejich převzetí od rodičů, pověřené osoby nebo jiného pedagoga školy do doby jejich předání rodičům, pověřeným osobám nebo jinému pedagogovi školy.
2. Při hře dětí ve třídě dbá, aby si děti hrály klidně, sleduje jejich hru, předchází konfliktům. Nedovolí dětem nosit do MŠ nebezpečné předměty nebo hračky.
3. Nesmí odejít od dětí! Při závažných důvodech si zajistí dohled jiné pracovnice MŠ.
4. Nesmí dát dětem bez náležitého dohledu nůžky, štětce, tužky či jiné ostré a špičaté pomůcky, dále drobné korálky a stavebnicové tvary, které by si děti mohly strčit do nosu či ucha.
5. Při chůzi po schodech dbá, aby se děti nestrkaly, chodily klidně.
6. Při tělovýchovných aktivitách dbá zvýšené pozornosti o bezpečnost dětí. Upozorňuje na případné nebezpečí, zajišťuje soustavnou pomoc při cvičení. Bývá vždy na nejrizikovějším místě. Před zahájením cvičení v tělocvičně musí vždy zkontrolovat, zda je tělocvičné nářadí v pořádku.
7. Při převlékání dětí v šatnách vykonává učitelka stálý dozor, sama se obléká, až když jsou děti připraveny na pobyt venku. Neprodlužuje zbytečně pobyt připravených dětí v šatně.
8. Při rozcházení dětí domů věnuje učitelka zvýšenou péči úpravě a čistotě dětí. Dítě předává rodičům či pověřené osobě, ale to pouze na základě písemného pověření zástupcem dítěte (může být stálé, na určité časové období).

Opatření při pobytu dětí venku

1. Při pobytu dětí mimo území mateřské školy odpovídá jeden pedagogický pracovník za bezpečnost nejvýše:
  - a) 20 dětí smyslově, tělesně a duševně zdravých starších 3 let,
  - b) 15 dětí v případě, že jsou mezi nimi 2 děti od dvou do tří let;
  - c) 12 dětí v případě, že jsou mezi nimi 2 postižené děti nebo jedno postižené dítě a 1 dítě od dvou do tří let.
2. Při pobytu dětí na školní zahradě nedovolí učitelky dětem bez dozoru na průlezky, houpačky a jiné nářadí, kde hrozí nebezpečí úrazu. Nedovolí jim též samostatné vzdálení do prostor zahrady, kam sama nevidí, kde nemůže mít o dětech přehled.
3. Při vycházkách učí děti chodit ve dvojicích a v zástupu tak, aby zajistila jejich bezpečnou chůzi, chodí po chodníku, maximálně se vyhýbají frekventovaným ulicím. Učitelky dbají na bezpečné přecházení vozovky, k čemuž používají terčík. Průběžně seznamují děti s pravidly bezpečného chování na ulici, v dopravě.

Opatření při sportovních akcích, výletech

1. Ředitelka školy rozhoduje na základě náročnosti akce a počtu dětí o určení další způsobilé osoby k zajištění bezpečnosti dětí.
2. Ředitelka školy stanoví hlavního vedoucího akce, který je povinen poučit děti o zvláštních situacích, o pravidlech jednání v těchto situacích.

Opatření při úraze

1. Všichni zaměstnanci jsou povinni okamžitě poskytnout první pomoc při jakémkoliv úraze, v případě potřeby přivolají lékařskou pomoc, v nezbytně nutném případě zajistí převoz zraněného do zdravotnického zařízení. V MŠ jsou pravidelně proškoleni 3 zdravotníci. Zároveň jsou povinni bezodkladně informovat ředitelku školy a zákonné zástupce dítěte.
2. Každý, i drobný úraz, bude zaznamenán do knihy úrazů. U úrazů, kde bylo nutné ošetření lékařem, vyplní třídní učitelka Protokol o úraze. Dále dle potřeby eviduje v systému Inspis.
3. Podrobněji – viz komplexní směrnice zpracované ředitelkou školy a kontrolované pověřencem GDPR.

4.2 ŘÍZENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY

V mateřské škole je vytvořen funkční informační systém s vytyčením přesných kompetencí jednotlivců i týmu.

Kompetence k vedení mateřské školy v ulici Žižkova je delegována na statutární zástupkyni školy.

4.2.1 Prostředky realizace řízení mateřské školy

- Osobní kontakt — drobné porady ředitelky a zástupkyně při řešení aktuálních problémů, případně s jednotlivými pracovníky školy.
- Pedagogické rady a provozní porady — operativně podle potřeby, nejméně však 4 x do roka, jsou realizovány pedagogické rady a provozní porady dle plánu. Z každé porady a rady je utvořen zápis, kde je napsáno, co bylo projednáno, co se navrhuje, kdo za co zodpovídá atd. Provozní porady a pedagogické rady jsou organizovány obvykle společně.
- Elektronická pošta – e-mailová korespondence — situace vyžadující zpětnou vazbu. (ředitelka, zástupkyně, učitelky, provozní pracovníci...); přeposílání nabídek akcí, webinářů, školení apod.
- Telefonické hovory — řešení aktuálních situací.

MATEŘSKÁ ŠKOLA ŠLUKNOV, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

Okres Děčín, 407 77 Šluknov, Svojsíkova 352, IČ 709 83 836, IZO 107 561 611, +420 412 386 260, +420 739 424 608, reditelka@skolka-sluknov.cz

- Oběžník — pro naléhavé informace.
- Web MŠ: www.skolka-sluknov.cz, záložka „zaměstnanci“ — vstup pouze pro zaměstnance MŠ po zadání jedinečného jména a hesla.
- Informační nástěnka — v šatně pro zaměstnance ve všech třech budovách je informační nástěnka, kde si zaměstnanci mohou přečíst své úkoly atd., mají zde nabídky aktuálních seminářů, plány porad, třídních schůzek a ostatních akcí školy – obdobně viz e-mailová pošta.
- Pracovní náplň — povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny. Každý zaměstnanec má na základě pracovní smlouvy samostatně zpracovanou pracovní náplň, kterou potvrdil svým podpisem – pracovní náplně jsou členěny tak, aby z nich vyplývalo následující: klíčové oblasti pracovníka, komu je pracovník přímo podřízen, o čem sám rozhoduje, aniž by musel získat souhlas nadřízeného, co předkládá k rozhodnutí nadřízenému pracovníkovi, v jakém rozsahu jedná jménem školy v externích vztazích, jaká mimořádná opatření má ve své působnosti.
- Práva a povinnosti pracovníků jsou dány ZP, školským zákonem, vyhláškou o mateřské škole, pracovním řádem, organizačním řádem školy, školním řádem a dalšími obecně závaznými právními normami.
- Ředitelka podporuje spoluúčast učitelek na tvorbě a rozhodování o zásadních otázkách školního vzdělávacího programu, podporuje a oceňuje iniciativní přístup, nechává svým zaměstnancům dostatek volnosti a respektuje jejich názor.
- Týmová spolupráce — velký důraz je kladen na týmovou práci, vzájemnou spolupráci, respektování profesní rozdílnosti a vytváření prostředí důvěry, otevřenosti a přátelství. Názory každého zaměstnance jsou přijímány, všichni mají spolurozhodující hlas, všichni se podílí na dění v mateřské škole.
- Personální zajištění – popis v tabulce níže uveden:

4.2.2 Personální zajištění

Mateřská škola				Školní jídelna			Provoz		
	Prostor	Personál		Prostor	Personál		Prostor	Personál	
ŽIŽKOVA 1032	Běžná třída K	2 učitelky		Školní kuchyně	2 kuchařky	1 vedoucí školního stravování	Veškeré prostory MŠ (úklid vyjma ŠJ)	2 uklízečky 0,5 prادلena 0,75 údržbář 0,5 +0,5 účetní / mzdová účetní	
	Běžná třída H	2 učitelky							
	Běžná třída dvouletých Z	2 učitelky							
SVOJSÍKOVA 352	Běžná třída B	2+ učitelky		Školní jídelna	2 kuchařky	1 uklízečka			
	Běžná třída P	2 učitelky							
		Sídlo ředitelky MŠ	x						

MATEŘSKÁ ŠKOLA ŠLUKNOV, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

Okres Děčín, 407 77 Šluknov, Svojsíkova 352, IČ 709 83 836, IZO 107 561 611, +420 412 386 260, +420 739 424 608, reditelka@skolka-sluknov.cz

	Třída dle §16 odst.9 ŠZ M	2 učitelky		1 asistentka pedagoga					
SVOJSÍKOVA 355	Běžná třída V	2 učitelky	x	Výdejna	0,75 pomoc. kuchařka			1 uklízečka	
	Běžná třída S	2 učitelky							

X = asistent pedagoga působí dle aktuálně platného doporučení ŠPZ jako podpůrné opatření, a to dle aktuální potřeby

4.2.3 Spolupráce rodiny a školy

Výchovně vzdělávací činnost školy je ovlivňována životem rodiny dětí. Snažíme se o vstřícnou a odbornou komunikaci s rodiči, navazujeme dobré partnerské vztahy s cílem společného působení na děti. Seznamujeme rodiče s rámcově vzdělávacím programem, ŠVP, výchovně vzdělávacími postupy a spolupodílet se na všech oblastech života školy. Na požádání mohou rodiče vstupovat do třídy během celého dne a denně získávat informace o svých dětech individuálním pohovorem s učitelkami. Rodiče jsou do dění školy zapojováni prostřednictvím plnění „domácích badatelských činností“, další informace získávají na nástěnkách a webových stránkách školy. Mají možnost účastnit se třídních schůzek, odpoledních akcí pro rodiče, reagovat na dění školy pomocí dotazníků. Vítejte a děkujeme za sponzorování školy.

Společné akce školy ve spolupráci s rodiči

- podzimní a jarní tvořivá odpoledne z přírodních materiálů
- podzimní akce (dušičky a Halloween)
- posvícení
- čertovská a vánoční besídka
- maškarní karneval
- „Čarodějnický slet“
- oslava Dne matek
- rozloučení se školáky
- brigády při údržbě zahrady (vše založeno na dobrovolnosti)

Společné setkávání s rodiči je aktuálně podmíněno epidemiologickou situací v oblasti a případnými nařízeními KHS, MZdČR, MŠMT apod.

4.2.4 Spolupráce s jinými subjekty

Věnujeme se spolupráci s jinými organizacemi, která vede ke zlepšování kvality vzdělávání a image školy.

Základní škola

- s předškolními dětmi navštěvujeme výuku v 1.třídě
- učitelky se zúčastňují a přihlížejí při zápisu do 1. třídy

Střední lesnická škola a SOŠ sociální

- účastníme se „Hubertské jízdy“
- sledujeme vztyčení májky, pro děti mají studenti připravené soutěže a odměny
- studenti připravují pro děti hudební vystoupení s kytarou a známými písničkami
- děti plní rozumové a pohybové úkoly při „Otevírání studánek“

Dům kultury a zámek

- navštěvujeme výstavy
- děti se účastní svým pěveckým vystoupením rozsvícení vánočního stromu na náměstí
- účastníme se akcí pořádaných Domem kultury a zámekem – Masopustní slavnosti, výstavy

Domov důchodců

- děti vyrábějí přáníčka a vystupují s písničkami a básničkami u příležitosti Dne úcty ke stáří, Vánoc, Velikonoc, Dne matek

Knihovna

- pravidelně s dětmi půjčujeme knihy pro četbu před spaním, encyklopedie
- máme možnost si vypůjčit knihy, časopisy ke školním tematickým blokům

Hasičský záchranný sbor

- navštěvujeme hasičskou zbrojnici s besedou a ukázkami práce hasičů
- účastníme se aktivit organizovaných pro MŠ i pro jiné subjekty – např. lesnickou školu apod.
-

Policie ČR, Městská policie

- účastníme se ukázek psovodů
- besedujeme o správném chování v silničním provozu

Solná jeskyně

- každých 14 dní pravidelně relaxujeme

Speciálně pedagogické centrum Rumburk

- zajišťujeme dětem logopedickou péči a logopedickou prevenci

Zřizovatel školy – Město Šluknov

- s odborem kultury (výstavy, kulturní programy města, divadelní představení, akce pro děti, akce pro veřejnost aj.)
- se sociálním odborem (matrika, sociální problematika, aj.)
- se školským odborem (ohledně kontrol, žádostí aj. v rámci organizace, kapacity aj. školy)
- s ekonomickým odborem (rozpočet školy, kontroly čerpání aj.)
- s odborem majetku a BOZP (pojištění aj.)
- s informatikem (PC, IT zajištění MŠ apod.)
- se starostkou města (organizační záležitosti, prezentace školy apod.)

Základní umělecká škola Šluknov

- spolupráce na vyhledávání talentů
- koncertní vystoupení

4.2.5 Rozšiřující nabídka a doplňkové akce

Vnitřní

Posvícení, Mikuláš, besídky k Vánocům, ke Dni matek, karneval, Masopust, topení Morany, Velikonoce, čarodějnice, Den dětí, výlety, rozloučení s předškoláky, přespávanda, poslední zvonění. Divadla dle nabídky, koncerty, besedy, akce s rodiči, sportovní olympiáda, focení dětí, další dle okolností.

Vnější

Zúčastňujeme se kulturních akcí ve městě, návštěv divadel dle nabídky, výchovných koncertů, školičky plavání, navštěvujeme solnou jeskyni, pořádáme výlety, výšlapy a další dle možností.

5 ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Základní informace týkající se organizace a provozu školy jsou obsaženy:

1. Ve vyhlášce č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání v platném znění,
2. ve Školním řádu.

5.1 VNITŘNÍ USPOŘÁDÁNÍ ŠKOLY

Charakteristiky tříd jsou zpracovávány pro aktuální školní rok ve dvou vyhotoveních – jedna zůstává ve třídě, druhá je založena v ředitelně školy.

Svojsíkova 352 – tři třídy

- Kuřátka - heterogenní třída – počet dětí 24, max. do 25 (jídlna)
- Berušky - heterogenní třída – počet dětí do 24, max. 25 (WC)
- Srdíčka - heterogenní třída – počet dětí podle postižení dětí – třída se souběžným postižením více vadami. (6-14 dětí); pro děti v této třídě je vypracován TVP, který vychází z ŠVP celé mateřské školy Český rok – tradice a současnost – Není špatného počasí, ale špatného oblečení (viz příloha č. 1).

Svojsíkova 355 – dvě třídy

- Sluníčka - heterogenní třída – počet dětí 24, max. do 25 (šatna)
- Včeličky - heterogenní třída – počet dětí 24, (omezeno prostorově v šatnách)

Žižkova 1032 – tři třídy

- Žabičky – homogenní třída (dvouleté děti) – počet dětí do 24; maximální počet 18 (zvýšená bezpečnost). Pro děti v této třídě je zpracován TVP, který vychází z ŠVP mateřské školy Český rok – tradice a současnost (viz příloha č. 2) pod názvem Žabičky.
- Hvězdičky - heterogenní třída – počet dětí 24; max. do 28
- Koťátka - heterogenní třída – počet dětí 24; max. do 25 (hygienické zázemí)

5.2 CELOROČNÍ DOPLŇKOVÝ PROGRAM

Logopedická péče

- Nabídka pro všechny děti
- individuálně

Projekt MRKVIČKA

- ekologická výchova

- součástí činností v MŠ

Zelená školka

- recyklace elektroodpadu.
- Iniciátorem projektu je neziskově hospodařící společnost REMA Systém, a.s.
- Cílem je získání informací k tématu elektroodpadu a zároveň předat k ekologické likvidaci elektroodpad z mateřské školy a rodin dětí a přispět tak k ochraně životního prostředí

Charakteristika

- Pozorovat a poznávat živou i neživou přírodu, její rozmanitosti a vztahy a objevovat její důležitost pro člověka
- Osvojit si praktické dovednosti pro chování a pobyt v přírodě i při zacházení s přírodou a uplatňovat je v každodenním životě
- Rozeznání základních druhů odpadu, ujasnit si, co patří do barevných popelnic, co je elektroodpad
- Hledat vhodná řešení problémů životního prostředí
- Odpovědně nakládat s přírodními zdroji a odpady
- Spolupráce s rodiči

Očekávané výstupy

- Chovat se odpovědně vůči životnímu prostředí
- Chránit přírodu, přírodní a kulturní dědictví
- Dodržovat zdravý životní styl
- Šetřit energiemi, třídit odpad (sběr papíru a plastů)

Realizace:

- Environmentální výchova je začleňována do jednotlivých integrovaných bloků ve ŠVP

Materiální zajištění:

- Výukové programy ekologických organizací
- Pracovní listy, pexesa, domina, encyklopedie, omalovánky
- CD — Environmentální výchova

Markétina dopravní výchova

- Projekt zaměřen na bezpečné chování v silničním provozu.
- Začleněno do vzdělávání v MŠ.

Se SOKOLEM do života

- Zaměření zejm. na fyzickou zdatnost dětí, dostatek pohybu apod.
- Začleněno do vzdělávání všech běžných tříd, mimo dvouletých.

Inkluzivní vzdělávání

- Hlavním cílem naší mateřské školy je začleňování dětí se znevýhodněním do všech akcí pořádaných během roku, především individuální práce s dětmi v každé třídě.
- Velmi důležitá je spolupráce s rodiči — u vietnamských/ cizojazyčných rodičů si vytvoříme jednoduchý slovníček, abychom si vzájemně rozuměli.

Charakteristika

- Dětem, které přicházejí do MŠ, nechávat volný prostor pro zapojení do činnosti, případně je nechávat v roli pozorovatele. Dítě se postupně osmělí a zapojí se do činnosti.
- Z individuální práce s dětmi a volných her zjišťovat, co dítě zajímá, jaké má dovednosti.
- Využívat hry, které nepotřebují slovní doprovod, konstruktivní a grafické činnosti, smyslové hry, při kterých se dají místo slov používat obrázky.
- Vytvářet dostatek příležitostí k verbální a nonverbální komunikaci dítěte s druhým dítětem i s dospělým.

Očekávané výstupy

- Seznámit se se základními kulturními a společenskými postoji, návyky a dovednostmi.
- Učit se vzájemné toleranci, schopnosti žít v multikulturní společnosti.
- Vytvořit povědomí o sounáležitosti s ostatními zeměmi a okolním světem, s dětmi jiných národností a etnik.
- Uspořádat v MŠ „vietnamské odpoledne“, kde by ženy představily svůj taneční soubor, předvedly nám ukázky tradičního oblečení a jídel, seznámily by nás s jejich kulturou.
- Dozvědět se, jak žijí děti ve Vietnamu – vietnamské děti nám ukáží své hračky, knihy, fotografie, zazpívají písně, seznámí nás s jejich řečí.
- Umožnit, aby se děti s cizího etnika v prostředí mateřské školy cítily dobře, jistě a bezpečně.

5.3 KRITÉRIA PRO PŘIJÍMÁNÍ DĚTÍ DO MATEŘSKÉ ŠKOLY

Ředitelka Mateřské školy Šluknov vyhlašuje zápis po dohodě s městem Šluknov od 2. května do 16. května, a to pro následující školní rok.

Veřejnost je včas informována prostřednictvím Šluknovských novin a plakátků, internetu, webových stránek školy.

Ředitelka Mateřské školy Šluknov postupuje při rozhodování o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání v mateřské škole v případech, že počet žádostí o přijetí překročí stanovenou kapacitu maximálního počtu dětí takto:

Při rozhodování o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání bude ředitelka Mateřské školy Šluknov vždy přihlížet k zájmu dítěte (k rodinným, sociálním a zdravotním podmínkám) a ke splnění podmínky stanovené § 50 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, (přijímány budou děti, které se podrobily stanoveným pravidelným očkováním a děti, které mají doklad, že jsou proti nákaze imunní nebo se nemohou očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci), a dále k těmto skutečnostem:

Běžné třídy MŠ

- Pro děti, které do 31. srpna dosáhnou věku pěti let, je od 1. září následujícího školního předškolní vzdělávání povinné, musí se dostavit k zápisu (děti s trvalým pobytem v obci).
- Dále se přednostně přijímají děti, které před začátkem školního roku dosáhnou nejméně třetího roku věku, pokud mají místo trvalého pobytu, v případě cizinců místo pobytu, v příslušném školském obvodu (§ 179 odst. 3) nebo jsou umístěny v tomto obvodu v dětském domově, a to do výše povoleného počtu dětí uvedeného ve školském rejstříku (§ 34, odst. 3 ŠZ) – uplatněné při zápise.
- Sourozenci (dětí, které již byly do školky přijaty), požadující celodenní pobyt v mateřské škole, které před začátkem školního roku dosáhnou nejméně třetího roku věku uplatněné při zápise.
- Dále budou děti přijímány podle věku (s trvalým pobytem v obci).

Třída dvouletých – mladších tří let

- Děti jsou přijímány od nejstaršího po nejmladší, nejdříve však **od 2 let** (nejpozději k 31. 8. – před zahájením nového školního roku dovrší 2 let) – bez právního nároku na přijetí.

Třída se souběžným postižením více vadami

- O zařazení dítěte do třídy s upraveným vzdělávacím programem rozhoduje ředitelka samostatně na základě žádosti zákonného zástupce dítěte, posouzení pediatra, PPP, odborného lékaře a SPC příslušného zaměření – do výše povoleného počtu dětí.

Individuální „domácí“ vzdělávání předškolních dětí

- MŠ umožňuje formu individuálního vzdělávání dítěte – nutné nejlépe 3 měsíce před zaházením následujícího školního roku podat Oznámení o individuálním vzdělávání k rukám ředitelky školy.

6 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

6.1 FILOZOFIE ŠKOLY

Filosofií naší školy je rozvíjet samostatné a zdravě sebevědomé děti cestou přirozené výchovy, položit základy celoživotního vzdělávání všem dětem podle jejich možností, zájmů a potřeb, nadále rozvíjet péči o děti se specifickými vzdělávacími potřebami – děti zdravotně postižené a děti talentované, cizojazyčné.

Naším záměrem je dovést dítě k tomu, aby na konci předškolního vzdělávání, v rozsahu svých osobních předpokladů získalo: věku přiměřenou fyzickou, psychickou i sociální samostatnost a základy kompetencí důležitých pro jeho další rozvoj a učení, pro život a vzdělávání: základy pro zdravé sebevědomí a sebejistotu pro schopnost být samo sebou a zároveň se přizpůsobit životu v sociální komunitě, v kulturní a multikulturní společnosti, základy pro celoživotní učení i základy pro schopnost jednat v duchu základních a etických hodnot – to vše na úrovni přizpůsobení věku předškolního dítěte, elementárním možností jeho chápání a vidění světa i přirozeným životním souvislostem a okolnostem, v nichž dnešní dítě vyrůstá.

6.2 CÍLE

6.2.1 Hlavní cíle

Rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení

Předpokladem naplňování je:

- podporovat tělesný rozvoj a zdraví, jeho osobní spokojenost a pohodu;
- systematicky rozvíjet řeč a cvičit schopnosti a dovednosti, které dítěti umožňují a usnadňují proces jeho dalšího rozvoje a učení;
- podporovat stále dokonalejší chápání okolního světa i dětskou radost z rozšiřujících se možností zasahovat do jeho dění, motivovat k aktivnímu poznávání, povzbuzovat chuť k učení, zájem poznávat nové a objevovat neznámé, porozumět věcem a jevům kolem sebe;
- rozvíjet schopnost přemýšlet a rozhodovat se, rozvíjet všechny poznávací a kreativní;
- (tvůrčí) schopnosti, jejich fantazii, zájmy, nadání;
- přispívat k elementárnímu dětskému chápání vývoje, pohybu, proměn, rozvíjet schopnost přizpůsobovat se, reagovat na změny a vyrovnávat se s nimi.

Osvojení si základů hodnot

Předpokladem naplňování je:

- poskytovat dítěti možnost poznávat takové hodnoty, jako je nedotknutelnost lidských práv, individuální svoboda, stejná hodnota a rovnost všech lidí, solidarita a soucítění se slabými a ohroženými, péče o druhé a ohled na jiné, hodnoty spojené se zdravým životem a životním prostředím a důstojnými vztahy mezi lidmi;
- v rozsahu dětských možností přispívat k předávání kulturního dědictví, jeho hodnot, tradic, jazyka a poznávání;
- rozvíjet schopnost komunikovat, spolupracovat, spolupodílet se na činnostech a rozhodnutích;
- vést děti k sociální soudržnosti, připravovat je na život v multikulturní společnosti, k tomu, aby vnímaly různost kulturních komunit jako samozřejmost a měly porozumění pro jejich rozdílné hodnoty a vzájemné sblížení.

Získání osobní samostatnosti

Předpokladem naplňování je:

- rozvíjet poznávání sebe sama, vlastních zájmů, možností a potřeb;
- vytvářet příležitosti k rozvoji sebevědomí a získávání zdravé sebedůvěry;
- vést dítě k zájmu podílet se na společném životě a činnostech ve škole i v rodině (učit je spolupracovat, spoluodpovídat, akceptovat a tolerovat druhé);
- vést dítě k poznání, že může svou životní situaci ovlivňovat, že může jednat svobodně, že však za to, jak se rozhodne a co udělá, odpovídá.

6.2.2 Průběžné cíle

Dítě a jeho tělo

- zdravotně zaměřené činnosti – vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová a relaxační cvičení;
- sebeobslužné činnosti – péče o sebe (hygienické návyky – mytí rukou před jídlem a po použití WC, samostatnost při oblékání, obouvání, udržování pořádku v osobních věcech – oblečení v šatně, na ložnici);
- pracovní činnosti – šněrování, vázání klíčků, zapínání knoflíků, pomoc při přípravě jídla, roznášení, odnášení, úklid hraček po sobě – průběžně, když už si nechce hračkou hrát provádění drobných pracovních činností – pomoc dospělým.

Dítě a jeho psychika

- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv;
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, zájem, radost z objevování).;
- podporovat důvěru dítěte ve vlastní síly a schopnosti, dostatečně oceňovat jeho snahu a úsilí;
- vytvářet příjemné prostředí a vstřícně a citlivě s dětmi komunikovat.

Dítě a ten druhý

- posilování prosociálních postojů ve vztahu k druhým (vstřícná komunikace, ohleduplné chování, snaha o porozumění a toleranci vůči druhému);
- podpora dětských přátelství.

Dítě a společnost

- vytváření kultivovaného a sociálně pohodového prostředí;
- každodenní pozitivní vzory chování (zdvořilost, ohleduplnost, citlivost, tolerance);
- příležitosti poznávat mravní hodnoty v jednání lidí (spravedlnost, upřímnost, otevřenost, pravda);
- příležitosti poznávat hodnotu věcí a lidské práce;
- příležitost uvědomovat si, že ne všichni se chovají „správně“ a jak se v takovém případě zachovat a chránit;
- podílet se na vymezení společenských hodnot a dodržování pravidel soužití ve třídě.

Dítě a svět

- vytváření vztahu k místu a prostředí, v němž dítě žije (vycházky, výlety, kino, divadlo);
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit (udržovat čistotu – papírky), péče o školní prostředí a zahradu, chránit drobné živočichy, rostliny.

6.2.3 Prostředky k dosažení cílů

Vzájemná spolupráce mateřské školy a rodiny na základě rovnocenného partnerství obou stran. Je nutné získávat stále větší počet rodičů pro účinnou neformální spolupráci, vtáhnout je do dění v mateřské škole. Dbáme na vzájemnou komunikaci, jejímž smyslem je co nejlepší prospívání svěřených dětí. Pracujeme na vytvoření útulného, domácího prostředí, radostné atmosféry a pohody, posilování a rozvíjení harmonických a přátelských vztahů mezi dětmi i směrem k rodině. Cíleně rozvíjíme vztah dětí k rodnému městu, okolí, učít je poznávat a chránit přírodu.

Úkoly pro pedagogy

- poslouchat názory, přání a potřeby rodičů a na získané podněty reagovat;
- umožnit rodičům spolurozhodovat při plánování programu školy a jeho hodnocení;
- umožnit přístup rodičům do třídy mateřské školy dle přání kdykoli během dne a zúčastnit se různých činností;
- rodičům nově zapsaných dětí nabídnout možnost postupného zapojování dítěte do kolektivu dětí v MŠ – prodlužování pobytu, přítomnost rodiče v prvních dnech pobytu;
- poskytovat úplné a přesné informace o dění ve škole, propagovat úspěchy dosahované při každodenní práci s dětmi – využít kontakt s rodiči, nástěnky, články do místních novin;
- umět rodičům poradit ve věcech výchovy a vzdělávání jejich dětí v rozsahu odpovídajícím kompetencím předškolního pedagoga;
- jednat s rodiči ohleduplně, taktně, diskrétně, nezasahovat do života a soukromí rodiny, vyvarovat se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad;
- vést s rodiči rozhovory o dítěti, jeho prospívání, rozvoji a učení;
- získávat rodiče pro spolupráci při společných akcích – pomoc s přípravou, organizací, úklidem.

Úkoly pro rodiče

- umožnit škole seznámit se s výchovným stylem a hodnotami rodiny, hlubší poznání dítěte;
  - přicházet s vlastními nápady a iniciativou, podílet se na plánování výchovně vzdělávací práce školy;
  - aktivně se podílet na dění v MŠ, účastnit se společných aktivit;
  - pomáhat škole formou sponzorství.
- Na rodiče působit ve smyslu:
- být dítěti dobrým příkladem a vzorem;
  - snažit se dětem vytvořit prostředí plné lásky a porozumění;
  - vytvořit dítěti útulný domov plný pohody, klidu, dávající pocit bezpečí a důvěry;
  - nezapomínat na pochvalu, na povzbuzení, oceňovat vynaložené úsilí;
  - udělat si na děti čas, volný čas trávit spolu s dětmi;
  - nikdy nezapomínat na slib daný dítěti.

6.3 SPECIFIKA PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Ve své práci budou učitelky postupovat tak, aby byla dodržována specifika předškolního vzdělávání:

- předškolní vzdělávání se přizpůsobuje vývojovým, sociálním a emocionálním potřebám dětí této věkové skupiny;
- je nutné, aby předškolní vzdělávání bylo vždy vázáno jak k obecným potřebám daným věkem, tak k individuálním potřebám a možnostem jednotlivých dětí, nebudeme rozlišovat jednotlivé složky výchovy, ale budeme brát v úvahu všechny přirozené souvislosti a propojení všech oblastí, vzdělávacích cílů, prostředků a kompetencí;
- předškolní vzdělávání bude vycházet z přímých poznatků a zážitků dítěte, z jeho samostatné činnosti a individuální volby, z dětské zvědavosti a potřeby objevovat svět;
- veškeré aktivity budeme plánovat tak, aby obsahovaly prvky her a samostatné tvořivosti, podněcovaly radost z učení, zájem dítěte poznávat nové;
- umožníme dítěti prožívat uspokojení z úspěchu a z překonávání překážek, aby sebe sama vnímalo jako plnohodnotného a schopného jedince, který je svým okolím uznáván a přijímán;
- v předškolním vzdělávání jsou spontánní a řízené činnosti a aktivity vyvážené, specifickou formou je didakticky zacílená činnost, která je pedagogem přímo nebo nepřímo motivována;
- předškolní vzdělávání se uskutečňuje ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne v mateřské škole vyskytnou;
- nedílnou součástí práce učitelky v MŠ je tvořivá improvizace – pružné a citlivé reagování na okamžitou situaci.

6.4 ANALÝZA VÝCHOZÍHO STAVU

Analýza byla provedena písemně se všemi učitelkami (formou dotazníku), dále také osobně při hospitacích a návštěvách ředitelky školy ve třídách. Cílem sběru dat bylo zjistit, silné a slabé stránky stavu a dále z těchto informací vycházet pro zkvalitnění práce.

6.4.1 Pozitiva

- děti mají dostatek spontánních pohybových aktivit, je dodržována bezpečnost dětí;
- respektujeme individuální potřeby dětí;
- děti mají dostatek příležitosti k samostatnému mluvnímu projevu;
- úsilí dětí je oceňováno bez ohledu na úspěch, děti jsou chváleny a povzbuzovány, i když se jim práce nedaří;
- prostředí MŠ je vřídlné, přátelské a laskavé pro děti i dospělé;
- dospělí se snaží být vhodnými vzory chování – vstřícná komunikace, ohleduplnost, tolerance;
- pravidla chování jsou jednoznačně formulována, děti nejsou zesměšňovány ani ponižovány;
- prostředí MŠ je estetické, vkusné, dostatečně podnětné;
- nevhodné chování dětí je usměrňováno, konflikty mezi dětmi jsou ihned a s citem řešeny;
- děti mají rozmanitou nabídku činností, pracují společně, ve skupinách i individuálně;
- dostatečně věnujeme pozornost zdravému prostředí MŠ a výchově ke zdravému životnímu stylu;
- dětem jsou neustále připomínány zdvořilostní návyky.

6.4.2 Negativa

- děti mají méně příležitosti k pracovním dovednostem a úkonům s použitím různého pracovního nářadí;
- děti málo příležitosti k samostatným experimentům a zkoumáním, chybí vhodné místo;
- kontrola pitného režimu dětí.

6.4.3 Úkoly vyplývající ze závěrů analýzy

Pozitiva a negativa logicky poukazují také na příležitosti školy, a naopak její možné hrozby. Škola podrobněji zpracovává tzv. strategický plán rozvoje, v němž průběžně i hodnotí dosažených výsledků.

Chceme do budoucna zejm. postupně vytvořit prostor k samostatným experimentům a zkoumáním dětí – doplnit hrací koutky vhodným pracovním materiálem, nářadím apod. Využít možností vyplývajících z výzev ESF. Rozvíjet manipulační dovednosti dětí. Vytvořit funkční systém sledování, kontroly a plnění pitného režimu dětí.

6.5 METODY A FORMY PRÁCE

Formy vzdělávání se uskutečňují v průběhu výchovně vzdělávacího procesu ve všech činnostech a situacích, které se v mateřské škole naskytanou. Jsou založeny na přímých zážitcích dítěte, na váženosti spontánních aktivit, her, řízených činnostech ve skupinách nebo individuálně, vycházejí z dětského přání, zvědavosti a potřeby objevovat vše nové.

Dělení podle časového hlediska

- Volná hra — prostřednictvím volných her děti navazují sociální kontakty se skupinou vrstevníků, samy si vytváří pravidla pro hru a domlouvají se na nich, spontánně se učí novým vědomostem, dovednostem a návykům, vytvářejí si postoje a získávají zkušenosti.
- Řízená činnost – je zprostředkováváno poznávání světa, vytvořen prostor pro získávání nových dovedností a vědomostí, návyků a názorů.
- Stravování – děti dostávají stravu připravovanou podle pečlivě dodržovaných zdravotně-hygienických parametrů.
- Odpočinek a hygiena – regenerace sil, soustředění na poslech pohádky.
- Pobyť venku – pohybové vyžití na čerstvém vzduchu v přírodě, pozorování života a činností kolem nás.
- Rituály – ranní pozdravení, komunitní kruh, přání dobré chuti, narozeninový rituál atd.
- Cvičení – správné držení těla, zdatnost, vytrvalost.
- Kroužky – zajištění určitého „nadstandardu“.
- Nepravidelné činnosti – zpestření života v mateřské škole.

6.6 VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Mateřskou školou prošlo již několik dětí s různými vzdělávacími potřebami. Tato práce naplňuje nejen nás, zaměstnance školy, ale i všechny děti, které se zde učí vzájemné toleranci a přátelství k druhým bez

rozdílu, jaký kdo je a jak vypadá. Toto bohatství mezilidských vztahů zůstane v našich dětech zakódováno po celý život.

Již od roku 1998 máme zřízenou třídu pro děti s více vadami a následně i integrujeme děti do běžných tříd.

6.6.1 Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami jejich naplňování přizpůsobujeme tak, aby vyhovovalo dětem, jejich možnostem a potřebám. Vytváříme dětem optimální podmínky k rozvoji osobnosti každého dítěte, aby dosáhlo co největší samostatnosti. Máme na zřeteli, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách liší. Účelem podpory je plné zapojení dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Při vzdělávání těchto dětí zahrnujeme podpůrná opatření. Podpůrná opatření prvního stupně si stanovuje mateřská škola a vypracovává PLPP (plán pedagogické podpory). Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována ŠPZ po projednání se školou zákonným zástupcem, pro tyto děti zpracováváme IVP na základě doporučení ŠPZ.

Pro tyto děti volíme vhodné vzdělávací metody a prostředky, přistupujeme k dětem citlivě a přiměřeně. Snažíme se navázat úzkou spoluprací s rodiči. Spolupracujeme s dalšími odborníky, využíváme služby školských poradenských zařízení. (SPC a PPP Rumburk).

6.6.2 Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro dítě se speciálně vzdělávacími potřebami pedagog vypracuje PLPP, po třech měsících se vyhodnotí a na základě účinnosti a úspěšnosti realizace podpůrných opatření bude dítě vyšetřeno ŠPZ, nebo bude nadále vypracováván PLPP.

IVP vypracovávají pedagogové, u kterých je ve třídě dítě s podpůrnými opatřeními 2.–5. stupně. Na základě spolupráce s ŠPZ budou určeny termíny vyhodnocování IVP.

6.6.3 Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Podmínky pro vzdělávání dětí musí vždy odpovídat individuálním potřebám dětí.

Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je potřebné zabezpečit:

- Uplatňování principu diferenciací vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, metod, forem;
- realizaci všech stanovených podpůrných opatření;
- zaměření na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku a stupni postižení;
- spolupráce se zákonnými zástupci, ŠPZ, v případě potřeby spolupráce s odborníky mimo oblast školství;
- snížení počtu ve třídě v souladu s právními předpisy;
- podle potřeby zachovat speciální třídu;
- přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného opatření.

Ve třídě pro děti se souběžným postižením více vadami vzdělávání uskutečňujeme podle třídního vzdělávacího programu – Není špatného počasí, ale špatného oblečení.

6.6.4 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí

českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka. Mateřská škola poskytuje dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání, jednotlivě – individuálně. Využíváme zkušeností z předchozích let a práce v projektech orientovaných na přípravu dětí z cizojazyčného rodinného prostředí.

Pokud jsou v MŠ alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání:

- zřídí ředitelka mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.
- Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne 1 h.

Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy. Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.

- Podpurným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

6.7 VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NADANÝCH

Dítě, které vykazuje známky nadání bude podporováno. Odkláňáme se od tvrzení, že mimořádně nadané dítě se prosadí samo. Metodou včasné diagnostiky se snažíme odhalit u dětí mimořádné schopnosti či nadání a rozvíjet je formou rozmanité vzdělávací nabídky.

6.8 VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET

V naší školce máme třídu pro děti od dvou do cca tří let. Tato třída je přizpůsobena dvouletým dětem – bezpečné prostředí, strukturované pro jasnou orientaci a vhodné k učení základních návyků – pořádku a řádu, sebeobsluhy a v neposlední řadě nabízí možnost zkušenosti z pokusů, omylů a chyb; je nastaven program hraní, vzdělávání a podpory rozvoje dvouletých dětí ve výtvarné, hudební, tělesné činnosti uzpůsobené dětem mladším tří let. Uzpůsobené jsou zejm.:

- pomůcky, hračky a materiál pro dvouleté děti,
- podmínky pro sebeobsluhu dvouletých dětí – přístup k dětským záchodům a umyvadlům, vše důležité ve výšce a velikosti pro malé děti, podpora samostatnosti a rozhodování.

6.9 VZDĚLÁVACÍ OBLASTI – CÍLE – VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA – OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

6.9.1 Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- podpora přirozené snahy dítěte k pohybu;
- rozvoj snahy dítěte o samostatnost při manipulaci a experimentaci s hračkami a předměty, se kterými přichází do styku; samostatnosti u jídla (uklízet po sobě, jíst lžící, pít z hrnečku, neznečišťovat svévolně stůl, nesahat rukou do jídla); při mytí (namydřit se a opláchnout si ruce, samostatně si dojít na záchod); samostatného používání kapesníku; samostatného svlékání a oblékání některých částí oděvu (kalhoty, ponožky), samostatného vyzouvání a obouvání, uklízení oblečení na vyhrazené místo.

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- činnosti vedoucí ke zdokonalování chůze (chůze v tempu udávaném bicím nástrojem, při říkadle; slalom, překračování nízkých překážek); chůze po schodech nahoru bez držení; běhu (maximální doba běhu 20 vteřin; běh na smluvený signál); skoků a poskoků (přeskakování: např. lana ležícího na zemi, skákání snožmo, skoky ve dřepu (žába), skoky z nohy na nohu, skákání na měkkou podložku (z výšky i z dálky); natahování se pro různé předměty; přelézání, podlézání a lezení na žebřík/žebřiny s oporou; válení sudů; kolébka (předchází kotoulu); chůze po kladině; výstup na překážku a sestup z překážky; houpání na laně (za ruce a nohy); podávání a házení lehkých předmětů (přehazování papírových koulí přes lano, předávání míček z ruky do ruky, hody míčem o zeď/zem, házení kroužků a míček do koše umístěného nad hlavou dítěte (trénink házení horním obloukem); posílání předmětů.
- stavění složitějších a členitějších staveb z různého materiálu podle naznačovaného záměru i podle vlastní fantazie; seznamování se a hra s různým materiálem (písek, voda — přelévání, tráva, listí, dřívka, kameny, plastelína, papír — trhání, skládání, nalepování, korálky — navlékání).
- zdravotní cviky: předklon a záklon hlavy, otáčení hlavy za hračkou; v lehu na zádech přitisknout bedra a ramena k zemi, jízda na kole v lehu na zádech; napodobení ptáka, stříšky; prohýbání páteře ve vzporu klečmo (kočička); protahování paží, krčení, protřepávání; pérování v kolenou).
- zařazovat jednoduché rytmické pohyby paží, nohou, tleskání, podupy, kroky a poskoky na místě i z místa (spojení s básničkou, písničkou); taneční improvizace na dětskou hudbu; jednoduché tanečky; cval vpřed (koník); hra na dětské (popř. Orffovy) hudební nástroje; rozvíjení sluchové citlivosti na zvucích hudební i nehudební povahy; poznávání některých hudebních nástrojů (i podle zvuku); poznávání rozdílů ve výšce a síle tónů; poznávání písni podle melodie; zařazování hry na nástroje do příběhů, zpívat písně malého rozsahu; spojování zpěvu s rytmickým doprovodem; zařazování říkadel a popěvek i do mimohudebních činností; hrát s dětmi jednoduché pohybové hry.

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- chůze do schodů i ze schodů,
- překonávání vzdálenosti skokem (již dříve skok na místě, z malé výšky),
- jízda na tříkolce,
- stoj na jedné noze,
- navlékání korálků,
- napodobování vertikální, horizontální a kruhové čáry při kresbě,

- jíst lžící (nepřevracet ji, nebryndat),
- převléknout se, rozepínat knoflíky,
- samostatně použít toaletu, umýt si ruce,
- dítě ve třech letech zná a pojmenuje viditelné části těla, projevuje samostatnost a vynalézavost v sebeobsluze, samostatně se umývá v závislosti na režimu dne.

6.9.2 Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu,
- rozšiřování slovní zásoby, rozvoj srozumitelného řečového projevu i ve víceslovných větách;
- důraz na individuální práci s cizojazyčnými.

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- nechat děti sdělovat své zážitky a přání; vést je soustavně k řečovému projevu v rozmanitých situacích, vést s dítětem individuální konverzaci, podporovat porozumění hovorové řeči; být kvalitním mluvním vzorem pro pomoc při rozšiřování slovní zásoby a používání různých slovních druhů, dbát na gramatickou správnost, zřetelnost, přiměřenost obsahu, tón a tempo vlastní řeči.
- Učit děti vyřídít jednoduché vzkazy,
- vést děti k tomu, aby se vyjadřovali více slovy než gesty, aby použily jednoduchých vět,
- vyprávět dětem přiměřeně jednoduché příběhy a pohádky, podporovat děti ve sledování děje jednoduché scénky, učit je rozumět jednoduchému vyprávění ilustrovanému obrázky,
- nechat dítě vypravovat o tom, co vidí kolem sebe, o svých zážitcích, pokusit se reprodukovat krátkou pohádku.
- Podněcovat děti k reprodukování krátkých říkanek.

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- reprodukovat krátké říkanky, básničky (zapamatuje si je),
- sestavit větu (minimálně o třech slovech),
- vyprávět jednoduchý příběh, který vícekrát slyšelo.

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- slovní označování toho vidí na obrázku; rozvoj paměti, představivosti, myšlení – třídění, srovnávání, stavění; udržování potřebného sledu činností a chápání jejich souvislostí v napodobivé hře;
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.);

- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení;
- vytváření základů pro práci s informacemi;

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- cvičení paměti při běžných činnostech i během hry.

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- chápe pojmy (např. slovo pes neoznačuje jednoho konkrétního psa);
- chápe, že pomocí obrátku může vyjádřit něco konkrétního;
- rozlišuje v množině maximálně 4 prvků (když předmět zmizí, hledá jej);
- rozlišuje barvy;
- dítě dokáže formulovat svou představu o tom, na co si bude hrát.

Sebepojetí, city a vůle

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- rozvíjet u dětí pocity jistoty, sebevědomí; vytvářet podmínky pro rozvoj aktivity a samostatného projevu dětí;
- rozvoj vlastností dítěte během hry i běžných činností;
- při každé možné příležitosti poskytovat nápadné a citově přitažlivé poučení (rozvíjet poznatky a zkušenosti); utvářet počátky mravního vědomí;
- rozvíjet pocit samostatnosti a snahu dosáhnout určitého cíle; vést děti k dokončení hry; rozvíjet vytrvalost, snahu napodobit a dokončit činnost; rozvíjet prvky cílevědomosti ve hře (zvláště v konstruktivní a napodobivé); předcházet pocitům strachu a vést děti k jejich překonávání; vytvářet předpoklady pro posilování soustředěnosti dítěte na určitou činnost; rozvíjet pocit uspokojení s výsledků vlastní činnosti.

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- spontánní hra,
- povzbuzovat děti pro zaujaté, samostatné činnosti; vést děti k samostatnější volbě námětu hry.

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- mluvit o sobě v první osobě,
- zná své jméno, pohlaví,
- dítě zná své jméno i příjmení, svou značku.

6.9.3 Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- prohlubování osvojení nejjednodušších pravidel chování dětí v kolektivu; učit děti, co ruší soulad a pořádek při společném soužití; učit děti poprosit, poděkovat, pozdravit;
- podporování sympatie a kamarádské vztahy k druhým, učit děti udělat druhým radost; pomáhat navazovat sociální a citové kontakty s druhými dětmi; dávat dětem najevo svůj zájem, náklonnost, zúčastněnost; posilovat pocit bezpečí dítěte v kontaktu s pedagogem a ostatními dětmi;
- rozvíjení pocitu zodpovědnosti za druhé, ochotu pomoci; rozšiřovat a upevňovat citové vztahy dětí ke členům rodiny, podněcovat radost z opětovného setkání; podporovat u dětí rozvíjející se pocit sounáležitosti k rodině, vést s dětmi individuální rozhovory o členech rodiny; podporovat citový vztah k domovu a k mateřské škole; prohlubovat citové vztahy k dospělým i dětem (vyjadřovat je slovně);
- podpora rozvoj vyšších citů – soucit, snaha pomáhat druhým, podporovat děti v altruismu.
- podporovat slovní komunikaci a domlouvání se s dětmi při hře i s dospělými;
- rozvoj spolupráce a domlouvání se s druhými.

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým;
- vést děti k dialogu při hrách,
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých;
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením.

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- půjčit druhému hračku;
- dítě by mělo znát jména ostatních dětí ve třídě; spolupracovat s druhými při rozvíjení námětových staveb.

6.9.4 Dítě a společnost

Dílejší vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- podporovat ukázněnost při hře, vycházce, pobytu venku; prohlubovat osvojení nejjednodušších pravidel chování dětí v kolektivu; učit děti, co ruší soulad a pořádek při společném soužití;
- vést děti k uplatňování poznatků v jednotlivých hrách.

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování;
- navozovat radostnou náladu při přípravě svátků;
- podněcovat děti k pozorování, rozvoj spontánní tvořivosti, radost z tvoření a objevování, rozvíjení smyslu pro krásno, manuální motoriky; Propojování emoční sféry s výtvarným tvořením.

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- znát některé lidské činnosti, poznat některá povolání, např. podle výrazného oblečení (hasič, lékař, policista).

6.9.5 Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- zaměřovat pozornost dětí na vše zajímavé, co se kolem děje, povzbuzovat aktivitu dětí ve vyhledávání zajímavých objektů pro pozorování; umožňování kontakt s přírodou spojený s aktivním pohybem a hrami, vést děti ke sledování změn v přírodě během roku, podněcovat používání přírodních materiálů při hře; učit dítě šetrně zacházet s hračkami, obrázky, knihami.
- Vést děti k přiměřené opatrnosti.

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety;
- pojmenovávat, co k čemu slouží, vědět, co kam patří.
- Hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat;
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává;
- podněcovat děti v konkrétních situacích ke smysluplným otázkám, učit děti odpovídat na přiměřené otázky.

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- Dítě dokáže jmenovat každodenní činnosti a věci, předměty denní potřeby, základní druhy jídel;
- orientovat se v prostoru školky i na zahradě; zná stálé místo předmětů ve školce, které používá;
- znát běžné dopravní prostředky;
- má povědomí o běžných přírodních jevech (slunce, mraky, déšť, vítr, sníh, led...); o nápadných přírodních proměnách v rámci změn ročních období; rozlišuje stromy, keře, květiny (ne však druhy);
- poznává a správně označí běžné druhy ovoce a zeleniny; pozná druhy zvířat; Rozlišuje základní barvy, tvary, velikosti (třídí, až později pojmenovává);
- pozná objekty na obrázku; začíná chápat označení pro vztahy v prostoru (nahore, dole, vedle, vpředu, vzadu); začíná chápat označení pro časové vztahy (ráno, večer, hned, potom).

6.10 VZDĚLÁVACÍ OBSAH

6.10.1 Český rok – tradice a současnost

Školní vzdělávací program¹ Mateřské školy Šluknov, příspěvkové organizace nese název Český rok – tradice a současnost – a vychází z lidových tradic a zvyků – dožínky, posvícení, advent, Mikuláš, Vánoce, Masopust, Velikonoce, vynášení Morany, pálení čarodějnic, První máj, Den osvobození, Den matek, MDD.

¹ Při sestavování tohoto programu jsme čerpali z uvedené literatury:

- a) Jaro, Léto, Podzim, Zima v MŠ – Kurikulum předškolní výchovy
- b) Hrajeme si od jara do zimy – Gabriela a Milada Příkrylová
- c) Český rok – Plicka, Svobinský, Volf atd.

6.10.1.1 Tematické bloky a jejich plánování

Jsou sestaveny z deseti integrovaných bloků, ty jsou dále rozpracovány do témat a v třídních programech do podtémat, která nejsou striktně časově omezená. Projekt využívá přirozených podmínek, krásu okolní přírody – školní zahrada, park, zámek, zámecký rybník, potok, les – směřuje k osvojení poznatků o přírodě a ekologickému citění. Dále rozvíjí a upevňuje citové vztahy ke své rodině, školce, okolí, městu.

Podtémata jsou rozpracována podle podmínek a věku dětí na hry a zábavné činnosti. Při každém rozpracování jsou respektovány požadavky na:

- **Rozvoj osobnosti dítěte pedagogem**
  - rozvíjí dítě v souladu s jeho věkovými zvláštnostmi, schopnostmi a možnostmi;
  - vytváří dostatek podnětů k učení;
  - posiluje sebevědomí dítěte a jeho důvěru ve vlastní schopnosti;
  - vytváří prostředí pro vzájemné vztahy mezi dětmi;
  - podporuje rozvoj řeči;
  - seznamuje děti se vším, co je důležité pro život;
  - zdůrazňuje význam vlastních aktivit;
  - je připraven pomoci dětem, pokud to potřebují;
  - vytváří prostředí pohody a radosti z prožitého dne.
- **Uplatňování podílu rodičů na vzdělávání v mateřské škole**
  - usiluje o partnerské vztahy s rodiči;
  - odpovídá za umožnění přístupu rodičů ke svým dětem ve třídě;
  - umožňuje rodičům podílet se na tvorbě programu školy a jeho hodnocení;
  - vede s rodiči rozhovory o dětech.
- **Provádění hodnocení a využívání zjištěných informací pro další pedagogickou činnost o tom**
  - co se děti naučily;
  - jak se děti cítily;
  - co se povedlo, co ne a proč;
  - vede „portfolio dítěte“ – umožňující sledovat jeho vývoj a pokroky.

6.11 TŘÍDNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Třídní vzdělávací programy tvoří učitelky zvláště pro každou třídu, vycházejí z RVP PV a ŠVP. Plánují konkrétní programy pro své třídy, ty dále obohacují o nápady, grafické a pracovní listy, výstřižky z časopisů, využívají informace z internetu, vyhledávají básničky a písničky k danému tématu, zúčastňují se různých seminářů apod. Při zpracování třídních programů počítáme s aktualizací, s postupnými úpravami a doplňováním podle potřeby a zájmu dětí.

Podtémata jsou zpracována tak, že v rámci jejich nabídky různých činností se děti nenásilnou formou seznamují s ročními dobami, a k nim navazujícími lidovými tradicemi a zvyky. Jednotlivá podtémata jsou ve všech třídách stejná nebo podobná.

Didakticky cílené činnosti se každodenně prolínají všemi pěti vzdělávacími oblastmi. Hlavní zásadou je zprostředkovat dětem poznání formou hry.

Dítě a jeho tělo (barva modrá – nebe, vzduch, voda)

Biologická oblast

Pedagogický záměr

- stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte,
- podporovat fyzickou pohodu, zlepšovat tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, rozvíjet pohybové i manipulační dovednosti dětí,
- učit je sebe obslužným dovednostem a vést je zdravým životním postojům.

Očekávané kompetence dítěte

- zvládá pohybové dovednosti při zdolávání překážek, prostorovou orientaci, manipulaci s náčiním, házet a chytat míč, koordinovanou lokomoci, pohyb s rytmem a hudbou,
- vnímá a rozlišuje pomocí smyslů,
- ovládá koordinaci ruky a oka, zvládá jemnou motoriku;
- zvládá sebeobsluhu, osobní hygienu, jednoduché pracovní úkony;
- má povědomí o růstu těla, umí pojmenovat jeho části a některé vnitřní orgány, zná základní pojmy spojené se zdravím, pohybem a sportem – zdravý životní styl, rozlišuje, co zdraví prospívá a co škodí (škodlivé látky, vlivy, návykové látky, nezdravé návyky apod.);
- má povědomí o nebezpečí úrazu i mimo mateřskou školu, v dopravních situacích, ve styku s cizími lidmi, neznámými věcmi, vyhledání pomoci – kam se obrátit, koho přivolat.

Dítě a jeho psychika (barva žlutá – slunce, ovlivňuje psychiku)

Psychologická oblast

Pedagogický záměr

- Rozvíjet duševní pohodu dítěte;
- psychickou zdatnost, jeho intelekt, řeč a jazyk, poznávací procesy a funkce, jeho city a vůli, stejně tak i jeho sebe pojetí a sebe nahlížení, jeho kreativitu a sebevyjádření.

Očekávané kompetence dítěte

- správně vyslovuje, ovládá dech, intonaci a tempo řeči, vyjadřuje samostatně myšlenky, zopakuje děj, formuluje otázky;

- sluchově rozliší hlásku na začátku a na konci slova, mluví gramaticky správně, umí vytvořit jednoduchý rým, má bohatou slovní zásobu, umí samostatně vyprávět příběh, popsat situaci;
- projevuje zájem o knížky, rozlišuje některé symboly, písmena, číslice;
- chápe základní matematické pojmy, prostorové vztahy;
- vyjadřuje svou představivost v tvořivých činnostech;
- záměrně se soustředí, udrží pozornost, pojmenuje většinu toho, čím je obklopeno, dovede se vyjádřit, o čem přemýšlí, využívá zkušenosti k učení;
- uvědomuje si svou samostatnost, zaujímá vlastní názory, dokáže se bez problémů odloučit od svých blízkých, být aktivní i bez jejich podpory;
- má citlivý vztah k živým bytostem, uvědomuje si příjemné i nepříjemné citové prožitky, snaží se ovládat své afektivní chování (vztek, zlost, agresivitu).

Dítě a ten druhý (barva červená – láska, pochopení, přátelství)

Interpersonální oblast

Pedagogický záměr

- Utvářet vztahy dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a
- zajišťovat pohodu těchto vztahů.

Očekávané kompetence dítěte

- komunikuje vhodně s dospělým, respektuje ho;
- navazuje dětská přátelství, komunikuje bez zábran s druhým dítětem;
- umí odmítnout nepříjemnou komunikaci;
- uplatňuje své zájmy s ohledem na druhé, umí se dělit o hračku, pomůcku, pamlsky, umí se oprostít od nepříjemných projevů sobectví;
- chová se ohleduplně k mladšímu, postiženému, vnímá, co si druhý přeje, co potřebuje, vychází mu vstříc, umí se bránit projevům násilí druhého dítěte, ubližování, ponižování;
- chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi;
- umí požádat v případě potřeby o pomoc druhého pro sebe i pro jiné.

Dítě a společnost (barva bílá – slavnosti, slavnostní oblečení)

Sociálně-kulturní oblast

Pedagogický záměr

- Uvést dítě do společenství ostatních lidí, do života v lidské společnosti i do světa kultury a umění;

- pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky a postoje, přijmout základní všeobecné, uznávané společenské, morální a estetické hodnoty a
- podílet se na utváření společenské pohody.

Očekávané kompetence dítěte

- chová se zdvořile k dospělým osobám, uplatňuje základní společenské návyky, chápe roli každého ve společenství (ve třídě, v rodině, v herní skupině atd.), podle které je třeba se chovat, začlení se do třídy a umí se zařadit mezi své vrstevníky;
- zachází šetrně s hračkami, pomůckami, knížkami, penězi, dodržuje pravidla her, jedná spravedlivě, vyjednává s dětmi i dospělými, domluví se na společném řešení, odmítá společensky nežádoucí chování, má představu o tom, co je dobré a co je špatné, co se smí a co se nesmí;
- vyjadřuje své představy pomocí různých výtvarných dovedností, technik – umí malovat, kreslit, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, přírodnin i jiných materiálů;
- vyjadřuje se prostřednictvím hudby, hudebně pohybových činností, zvládá základní dovednosti vokální i instrumentální, zachází s jednoduchými hudebními nástroji, rozlišuje rytmus;
- vnímá a pozorně poslouchá literární texty či dramatické, hudební představení, hodnotí je, umí říci co se líbí a co ne, co je zajímavé a proč.

Dítě a svět (barva zelená – příroda, stromy, tráva ekologie)

Environmentální oblast

Pedagogický záměr

- Založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu;
- vytvořit základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte (člověka) k životnímu prostředí.

Očekávané kompetence dítěte

- má základní poznatky o sobě, o rodině, vývoji, životě a činnosti člověka, o lidské společnosti, o přírodě, přírodních jevech, o technických přístrojích, se kterými se setkává doma i ve svém okolí;
- má základní poznatky o místě, ve kterém žije o městě, o zemi, o zeměkouli, o vesmíru, orientuje se bezpečně v okolním prostředí, v okolí domova, v obci;
- vnímá, že svět má svůj řád, je rozmanitý, pozoruhodný, pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak svět lidí;
- ví, že všechno se mění, vyvíjí, pohybuje, proměňuje, že s těmito změnami je potřeba v životě počítat;

- má povědomí o životním prostředí, uvědomuje si, že tím, jak se chováme a žijeme, ovlivňujeme vlastní zdraví i životní prostředí. Rozlišuje aktivity, které mohou zdraví člověka podporovat, a které ho mohou poškozovat;
- uvědomuje si, co je nebezpečné (manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, se zdravím ohrožujícími látkami, přírodní a povětrnostní jevy, technické objekty a jevy) a snaží se nebezpečí vyvarovat.

6.11.1.1 Integrované bloky

Integrované bloky jsou koncipovány do jedenácti bloků. Časové rozvržení není striktně dáno, odpovídá však průběhu školního roku.

Název integrovaného bloku	Charakteristika	Očekávané výstupy
UŽ JE ZÁŘÍ V KALENDÁŘI (Pojď si s námi hrát)	<ul style="list-style-type: none"> • Vhodnou organizací a laskavým přijetím usnadnit novým dětem vstup do mateřské školy, • pomoc dětem a jejich rodičům orientovat se v novém prostředí; • vést děti k navazování kontaktů mezi sebou navzájem; • rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí, přizpůsobit se; • spolupracovat, přináležet ke společenství ve třídě, škole; • rozvíjet řečové schopnosti a jazykové dovednosti receptivní i produktivní — využívat k tomu vyprávění podle skutečnosti i obrazového materiálu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Získat dítě pro radostný pobyt v mateřské škole; • orientovat se bezpečně v prostředí třídy, školy; • poznat základy pravidel chování ve společenství třídy; • zvládat jednoduchou sebeobsluhu s hygienickými návyky ve třídě; • probouzet zájem o přátelství s ostatními dětmi.

Název integrovaného bloku	Charakteristika	Očekávané výstupy
PODZIMNÍ DARY Pole už jsou holá, dary zahrady a sadu, plody lesa	<ul style="list-style-type: none"> • Zpřesňovat a kultivovat smyslové vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně logickému (pojmovému); • rozvíjet paměť, pozornost, představivost a fantazii; • kultivovat mravní a estetické vnímání, citění a prožívání motivované podzimní přírodou a jejími plody; • osvojovat si jednoduché poznatky o světě a životě, o přírodě a jejích proměnách; • vytvářet vztah k místu a prostředí, ve kterém dítě žije. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vědět, že lidská činnost je v péči o rostliny a živočichy nezbytná; • vědět, že ovoce a zelenina jsou zdravé, obsahují vitamíny a že před jejich konzumováním dodržujeme hygienu; • získanou zkušenost uplatňovat v praktických situacích; • mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka — poznávání ekosystému (les, zahrada, pole); • rozvíjet schopnost pozorovat přírodu a všimnout si detailů.

MATEŘSKÁ ŠKOLA ŠLUKNOV, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

Okres Děčín, 407 77 Šluknov, Svojsíkova 352, IČ 709 83 836, IZO 107 561 611, +420 412 386 260, +420 739 424 608, reditelka@skolka-sluknov.cz

Název integrovaného bloku	Charakteristika	Očekávané výstupy
PODZIM Malíř Podzimek, chraň si své zdraví, posvícení, když padá listí	<ul style="list-style-type: none"> Rozvíjet komunikativní schopnosti verbální i neverbální a kultivovaný projev; osvojovat si poznatky o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě; vytvářet zdravé životní postoje a návyky; vysvětlování tradic — co je posvícení; vytvářet povědomí o mezilidských a morálních hodnotách. 	<ul style="list-style-type: none"> Všímat si změn v přírodě; uvědomovat si, že příroda kolem nás se mění v souvislosti s ročními dobami; vědět, že činnosti lidí mohou ovlivnit život zvířat i vzhled přírody; probudit zájem o péči o své zdraví a učit se předcházet úrazům a nemocem; pochopit, co je tradice — posvícení — proč se slavilo, pranostiky, co je jarmark, atrakce, kapela.

Název integrovaného bloku	Charakteristika	Očekávané výstupy
ADVENT Mikuláš, těšíme se na Vánoce, vánoční slavnosti v MŠ	<ul style="list-style-type: none"> Rozvíjet užívání smyslů; rozvíjet schopnosti vytvářet a upevňovat citové vztahy k rodině i ke svému okolí; vytvářet prosociální postoje k druhému (v rodině, mateřské škole, ve škole); rozvíjet kulturně estetické dovednosti výtvarné, hudební a dramatické, produktivní i perceptivní (např. vánoční tradice a slavnosti u vánočního stromku pro rodiče i děti); rozvíjet estetické a tvůrčí činnosti slovesné a literární (např. poslech pohádek, příběhů, veršů). 	<ul style="list-style-type: none"> Vědět, že tradice s Mikulášem je pro děti radost a zábava; uvědomovat si citovou vazbu k rodinným příslušníkům a k lidem kolem nás; prožívat společně vánoční tradice a zvyky; umět se těšit a čekat na slavnostní chvíle; ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem.

Název integrovaného bloku	Charakteristika	Očekávané výstupy
ZIMA Zimní hry a sporty, těšení na školu, Masopust	<ul style="list-style-type: none"> Rozvíjet pohybové dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky, osvojovat si poznatky o tělovýchově a sportu; přispívat k vytváření návyků zdravého životního stylu; osvojovat si některé dovednosti, které předcházejí čtení a psaní, rozvíjet zájem o psanou podobu jazyka; vytvářet pozitivní vztah k intelektuálním činnostem a k učení; masopustní tradice. 	<ul style="list-style-type: none"> Najít v zimním období nejen krásu přírody, ale i množství sportování; získat pocit radostného očekávání vstupu do 1. třídy základní školy, získat zájem o učení; zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí; orientovat se v základních číselných a matematických pojmech, znát barvy, tvary;

MATEŘSKÁ ŠKOLA ŠLUKNOV, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

Okres Děčín, 407 77 Šluknov, Svojsíkova 352, IČ 709 83 836, IZO 107 561 611, +420 412 386 260, +420 739 424 608, reditelka@skolka-sluknov.cz

		<ul style="list-style-type: none"> • poznat Masopust v hudbě, literatuře, lidových zvycích pro radostné prožití tradice.
--	--	---

Název integrovaného bloku	Charakteristika	Očekávané výstupy
SNĚHULÁK JE MŮJ KAMARÁD Hlavní znaky zimy, vlastnosti vody, co dělám celý den	<ul style="list-style-type: none"> • Rozvíjet základní kulturně společenské postoje; • vytvářet schopnosti přizpůsobovat se přirozenému vývoji a běžným změnám; • posilovat přirozené poznávací city (zvědavost, radost, zájem); • rozvíjet schopnosti a dovednosti vyjádřit pocity dojmy prožitky; • rozvíjet fyzickou i psychickou zdatnost. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozvíjet předmatematické představy (porovnávat, uspořádat, třdit soubory předmětů dle určitého pravidla); • vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný; • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku; • těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních a kulturních krás; • prozkoumávat přírodní zákonitosti cestou pokusu x omylu.

Název integrovaného bloku	Charakteristika	Očekávané výstupy
VOLÁME JARO Svět kolem nás, planeta Země, povolání- řemesla	<ul style="list-style-type: none"> • Upevňovat výslovnost a vyjadřovací schopnosti; • vytvářet základy pro práci s informacemi; • rozvíjet interaktivní a komunikativní dovednosti; • vytvářet povědomí o mezilidských a morálních hodnotách; • osvojit si povědomí o sounáležitosti s ostatním světem. 	<ul style="list-style-type: none"> • Mít základní představu o dopravních prostředcích kolem nás a o bezpečném pohybu v silničním provozu; • získat povědomí o planetě Zemi, vesmíru; • vědět, že každá práce je důležitá a že pro pracovitého člověka je to radost; • chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy; • mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka.

Název integrovaného bloku	Charakteristika	Očekávané výstupy
JARO UŽ JE TU Příroda se probouzí, jarní ptáček, každý ptáček hnízdo staví, jarní tradice	<ul style="list-style-type: none"> • Rozvíjet hudební a hudebně pohybové hry a činnosti; • posilovat radost z objeveného, probouzet zájem o zvědavost dítěte; • rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí, přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané; • získávat schopnosti řídit své chování vůlí a ovlivnit; • získat povědomí o jarních tradicích a zvycích. 	<ul style="list-style-type: none"> • Učit se chránit zeleň a rostliny kolem nás ke zkvalitnění životního prostředí; • poznat zahrádku jako součást dobrého životního prostředí; • poznat význam zvířátek pro citový život člověka i jeho obživu; • poznat lidové tradice a zvyky • vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností.

MATEŘSKÁ ŠKOLA ŠLUKNOV, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

Okres Děčín, 407 77 Šluknov, Svojsíkova 352, IČ 709 83 836, IZO 107 561 611, +420 412 386 260, +420 739 424 608, reditelka@skolka-sluknov.cz

Název integrovaného bloku	Charakteristika	Očekávané výstupy
<p>KDYŽ VŠECHNO KVETE A to je krásná země, květnové svátky, svátek dětí</p>	<ul style="list-style-type: none"> Vnímat a rozlišovat pomocí smyslů; správně vyslovovat, ovládat dech, intonaci a tempo řeči, vyjadřovat samostatně myšlenky, zopakovat děj, formulovat otázky; ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku; mít základní poznatky o sobě, rodině, lidské společnosti; mít základní poznatky o místě, ve kterém žijeme. 	<ul style="list-style-type: none"> Poznat strukturu rodiny; prožít radostně Svátek matek, Den dětí; získat vztah k domovu, ke svému bydlišti, naší zemi a sousedům, společenství EU; získat povědomí o přátelství a toleranci lidí všech barev pleti; zvládat zacházet s předměty denní potřeby, s nástroji, náčiním.

Název integrovaného bloku	Charakteristika	Očekávané výstupy
<p>PŘÍCHÁZÍ LÉTO U vody, na poli, v lese, jdeme na výlet</p>	<ul style="list-style-type: none"> Zvládat pohybové dovednosti při zdolávání překážek, prostorovou orientaci, manipulaci s nářadím, pohyb s rytmem; projevovat zájem o knížky; vyjadřovat svou představivost v tvořivých činnostech; mít citlivý vztah k živým bytostem; uvědomovat si, co je nebezpečné a snažit se nebezpečí vyvarovat. 	<ul style="list-style-type: none"> Poznat, že knížka je zdrojem informace; osvojit si správné chování návštěvníků zoologické zahrady ke všem živočichům i rostlinám; získat poznatky o vodě jako nebezpečném živlu, ale i o nezbytnosti vody pro život; vědět o přírodních rezervacích plných krásy a zajímavých živých tvorů; vědět, že činnosti člověka mohou ovlivnit život zvířat i vzhled přírody kolem nás.

Název integrovaného bloku	Charakteristika	Očekávané výstupy
<p>LÉTO, JE LÉTO Cestujeme, teplé počasí, duha</p>	<ul style="list-style-type: none"> Zvládat pohybové dovednosti při zdolávání překážek, prostorovou orientaci, manipulaci s nářadím, pohyb s rytmem; projevovat zájem o knížky s dopravní tematikou; vyjadřovat svou představivost v tvořivých činnostech; plánovat cestu po zahradě, těšit se na výlet; mít citlivý vztah k prarodičům apod.; uvědomovat si, co je nebezpečné a snažit se nebezpečí vyvarovat. 	<ul style="list-style-type: none"> Poznat, že knížka je zdrojem informace; osvojit si správné chování návštěvníků zoologické zahrady ke všem živočichům i rostlinám; získat poznatky o vodě jako nebezpečném živlu, ale i o nezbytnosti vody pro život; vědět o přírodních rezervacích plných krásy a zajímavých živých tvorů; vědět, že činnosti člověka mohou ovlivnit život zvířat i vzhled přírody kolem nás.

7 EVALUAČNÍ SYSTÉM

Evaluační systém si klade za úkol ověřovat naplňování stanovených záměrů a cílů v dokumentech školy a zároveň soulad školních dokumentů s cíli RVP PV.

7.1 CÍL EVALUACE

Cílem evaluace je ověřovat a zlepšovat kvalitu veškeré činnosti včetně podmínek školy:

- hodnocení směrem k dětem a pedagogická diagnostika: provádíme průběžně, formou diskuse mezi učitelkami, sledujeme vývoj dětí, pokroky, úspěchy i nezdary. Na každé dítě vedeme tzv. „portfolio“ do kterého zakládáme práce dětí, je zde vložen také hodnotící list, kam podle potřeby učitelky zaznamenávají vývoj dítěte. U dětí s odkladem školní docházky máme vypracován individuální plán, zvláště jsou vedeny záznamy o dětech s vadou řeči a děti integrované;
- výchovně vzdělávací činnost hodnotí učitelka za každým ukončeným podtématem zápisem do třídní knihy. Případné nezdary si zdůvodní a vyvodí patřičné závěry. Učitelky tak získávají poznatky, na co se při práci s dětmi zaměřit;
- kontrolní činnost je prováděna průběžně;
- kontrolní činnost pedagogů je prováděna formou hospitací, ať už nahlášených, či pouze krátkodobých orientačních vstupů.

7.1.1 Vnitřní evaluace

- autoevaluace školy – kolektivem;
- výchovně vzdělávací činnost – pedagogem, ředitelkou školy;
- sledování individuálního rozvoje dítěte – pedagogem;
- řízení školy – ředitelkou;
- sebereflexe – učitelky, ředitelka – vždy po skončení témat projektu;
- Autoevaluace školy – hodnocení činnosti školy – je prováděna celým kolektivem a spolupracovníky školy. Provádí se nejdéle 1 x za dva roky, pomocí vhodných kritérií a metod.
- Kritéria
  - Jak se plní cíle, které si škola stanovila
  - Hodnocení vzdělávacího obsahu a jeho realizace
  - Hodnocení dosažených výsledků
  - Hodnocení podmínek školy – zda se zlepšuje a v čem
  - Hodnocení práce pedagogů
- Metody
  - pozorování,
  - dotazníky,
  - analýzy,
  - hospitace,
  - rozhovory s rodiči, dětmi a ostatní veřejností.

7.1.2 Evaluace na třídě

- z konkrétních projevů, postojů a jednání dítěte učitelka usuzuje, jak se dítě mění a jak se přibližuje kompetencím 6–7letého dítěte;
- učitelky si kdykoliv během dne mohou odpovědět na otázky:
  - Co se teď právě učí?
  - S jakou hodnotou se setkává?
  - Jaký má dítě prostor pro samostatnost?
- obě učitelky vpisují své poznatky přímo do projektů, doplňují je, konkretizují, co se osvědčilo, obměňují, co ne;
- učitelky vedou rozhovory s dětmi, s rodiči a ostatními zúčastněnými; využívají jejich náměty k dalšímu rozvíjení a obohacování činností;
- individuální řízení – každý pracovník si definuje své osobní cíle, sebereflexe umožňuje korekci vedoucí k hledání a postupnému dosahování kvalitnějších výsledků;
- týmové řízení – evaluuje vzdělávací program a informuje o dosažených cílech.

7.1.3 Evaluace na škole

- na pedagogických radách, průběžně i na neformálních poradách, které mívají výstižnější charakter;
- formou anket mezi zaměstnanci, rodiči;
- vyhodnocováním dosažených kompetencí – formou hospitací, besed a hodnocením na pedagogických a provozních poradách školy;
- hospitační činností ředitelky – respektování zásad a sledování podmínek předškolního vzdělávání;
- získávání poznatků a podnětů přímo od dětí nebo rodičů, od zřizovatele, ČŠI a dalších kontrolních orgánů;
- evaluujeme průběžně v návaznosti na podněty z pedagogických rad.
- Evaluace je zachycena:
  - v záznamech o pokroku dítěte,
  - v záznamech o hospitační činnosti ředitelky, její zástupkyň, případ. ve vzájemných hospitacích;
  - ve zpětné vazbě od rodičů,
  - v hodnocení školy,
  - ve zprávě ČŠI.

7.1.4 Evaluace integrovaných bloků

- Cílem evaluace je vyhodnocení stanovených záměrů jako celku, koordinování obsahu;
- provádí se vždy po skončení daného bloku;
- prostřednictvím hodnocení výchovné práce, hodnocení vzdělávací nabídky na základě hodnotících listů na konci jednotlivých podtémat, příp. konzultací na pedagogické radě školy;
- provádí ředitelka školy, učitelky.

7.1.5 Evaluace podtémat

- Cílem je zhodnotit soulad vytvořených podtémat daného bloku v rámci zrealizované vzdělávací nabídky a stanovit případná opatření na další období;
- provádí se vždy po ukončení daného podtématu;
- formou písemných záznamů do třídní knihy, konzultace učitelek, podle potřeby záznamem do individuálních listů dětí, vložení pracovních listů do portfolií apod., konzultací s rodiči;

- hodnotí učitelky.

7.1.6 Evaluace individuálních plánů

- Cílem je zhodnotit osobní pokroky dětí, zaměřit se na děti s odkladem školní docházky;
- provádí se nepravidelně — dle potřeby;
- formou záznamu, konzultace učitelek; konzultace s rodiči;
- realizují učitelky.

7.1.7 Evaluace záznamů o rozvoji dítěte

- Cílem je vytvoření přehledu o rozvoji dítěte s portfoliem a jeho vývojových pokrocích;
- provádí se minimálně 2x ročně, případně dle potřeby častěji;
- formou záznamů do záznamových archů, vkládání pracovních listů k možnosti porovnávání vývoje – se zápisem časového údaje, konzultace učitelek, konzultace s rodiči;
- realizuje se hromadně na pedagogických radách – hodnocení výchovné práce.

7.1.8 Evaluace souladu TVP – ŠVP – RVP

- Cílem je hodnocení a naplňování záměrů vzdělávacího obsahu, podmínek, metod, forem práce, spolupráce rodičů;
- provádí se nejméně 1 x ročně;
- formou — přehledů o rozvoji dětí, výstav a vystoupení, hospitačních záznamů, konzultací, dotazníků, monitoringu, fotodokumentace, na pedagogické radě, zprávou o hodnocení školy;
- realizuje ředitelka a učitelky.

7.1.9 Průběh vzdělávání

Evaluace uplatněných metod, postupů a forem práce – vzdělávací proces

- Cílem je zhodnocení vlastního průběhu vzdělávání z hlediska používaných metod a forem práce se záměry v této oblasti ŠVP;
- průběžně, minimálně 1x ročně;
- formou dotazníků, monitoringu, vzájemné hospitace, konzultace pedagogů, hospitace, pedagogických rad, hodnocením integrovaných bloků – za třídu;
- realizují učitelky.

7.1.10 Podmínky vzdělávání

- Cílem evaluační činnosti v této oblasti je vyhodnocení podmínek pro průběh vzdělávání ve vztahu k podmínkám RVP PV;
- průběžně, minimálně 1x ročně;
- formou dotazníků, monitoringu, vzájemné hospitace, konzultace pedagogů, hospitace, pedagogických rad;
- realizují učitelky.

7.1.11 Evaluace personálních podmínek

- Cílem je zhodnocení personálních podmínek ve vztahu k naplnění cílů RVP, kvalifikovanost pedagogického týmu, DVPP, normativních počtů pedagogických pracovníků, normativních počtů provozních zaměstnanců, personální zajištění ŠJ;
- 1x ročně
- formou dotazování, průběžného vzdělávání, kontrolní činností, hospitacemi, pedagogickými radami a provozními poradami;

- realizuje ředitelka.

7.1.12 Evaluace psychohygieny, životosprávy, psychosociálních podmínek

- Cílem je zhodnotit stav ve vztahu k naplňování ŠVP to, jaká je dětem poskytována strava, zda je vhodná skladba jídelníčku, zda je zajištěn pravidelný denní řád, zda jsou děti dostatečně dlouho venku a mají dostatek pohybu, zda se respektují individuální potřeby dětí včetně odpočinku;
- průběžně,
- formou záznamů z provozních porad a pedagogických rad, záznamů z kontrolní činnosti;
- realizují všichni pracovníci dle místa pracovní působnosti.

7.1.13 Evaluace bezpečnostních opatření při práci s dětmi

- Cílem je zhodnotit stav ve vztahu k naplňování ŠVP — zda je dodržována bezpečnost dětí v prostorách MŠ i při pobytu venku, zda se účinně předchází úrazům;
- průběžně;
- formou záznamů z provozních porad a pedagogických rad, formou záznamů z kontrolní činnosti;
- realizují všichni pracovníci dle místa pracovní působnosti.

7.1.14 Evaluace materiálních podmínek

- Cílem je zhodnotit materiální podmínky školy ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP – stav budov, technický stav, vybavenost tříd – nábytek, pomůcky, hračky, vybavení zahrady, zahradní náčiní + ŠJ – soulad s platnou legislativou;
- 1x ročně;
- formou záznamů z provozních porad a pedagogických rad, záznamy z kontrolní činnosti, fotodokumentace;
- realizují všichni pracovníci dle místa pracovní působnosti.

7.1.15 Evaluace ekonomických podmínek

- Cílem je zhodnocení činnosti v oblasti ekonomiky — sledování čerpání mzdových nákladů ze státního rozpočtu, účelnost, efektivnost hospodaření, rozbor čerpání prostředků obce, rozbor hospodaření – čtvrtletní, pololetní a roční uzávěrka, sledování záměrů dle ročního prováděcího plánu a rozpočtu školy v oblasti mzdové i příspěvku obce;
- přehledy čerpání 4x ročně, ostatní průběžně;
- formou kontrolní činnosti — účetní rozbor, kontrolní činnost, provozní porady;
- realizuje ředitelka.

7.1.16 Evaluace spolupráce s rodinou

- Cílem je zhodnocení úspěšnosti zvolených metod, forem spolupráce a naplnění stanovených záměrů v oblastech ŠVP.
- Dle potřeby – cca 1 x ročně;
- formou fotodokumentace, záznamů z třídních schůzek, rozhovorů s rodiči, dotazníkové akce, provozní porady, akcí školy;
- realizují ředitelka, učitelky, provozní zaměstnanci, rodiče.

7.1.17 Evaluace spolupráce se ZŠ, zřizovatelem, veřejností

- Cílem je vyhodnocení kvality a účelnosti zvolených metod ve vztahu k naplnění stanovených záměrů v ŠVP;
- 1 x ročně;

- formou fotodokumentace, záznamů, rozboru čerpání rozpočtu školy – Rada města Šluknov, konzultací, vystoupení dětí pro veřejnost, výstav, článků do tisku (Šluknovské noviny);
- realizuje ředitelka, pověřené zaměstnankyně.

8 PŘÍLOHY

8.1 PŘÍLOHA Č. 1 - TVP – NENÍ ŠPATNÉHO POČASÍ, POUZE ŠPATNÉHO OBLEČENÍ

8.1.1 Charakteristika programu pro třídu dětí se souběžným postižením více vadami

TVP s názvem „Není špatného počasí, pouze špatného oblečení“² je zpracován pro třídu s upraveným vzdělávacím programem – tj. třídu zřízenou pro děti se souběžným postižením více vadami dle §16 odst.9 ŠZ. Program zpracovaly na základě Rámcového vzdělávacího programu pro předškolního vzdělávání a Školního vzdělávacího programu Mateřské školy Šluknov, příspěvkové organizace „Český rok – tradice a současnost“ Bc. Irena Staníková, Barbora Heinzová a Bc. Jana Korečková.

Třídní vzdělávací plán vychází z lidových tradic a zvyků — Dožínky, Posvícení, Dušičky, Advent, Mikuláš, Vánoce, Masopust, Velikonoce, Vynášení Moreny, Pálení čarodějnic aj. Skládá se ze čtyř tematických celků (integrovaných bloků), které jsou dále členěny na hlavní témata a podtémata, která svou náplní a formou převážně projektové výuky umožňují dětem flexibilnější a ucelenější přístup k informacím. Jednotlivá témata nejsou blíže časově omezena a vzájemně se prolínají.

Platnost a účinnost

Platný a účinný je tento program ode dne 01. 09. 2019 do 31. 8. 2025.

8.1.2 Specifika práce ve třídě se souběžným postižením více vadami

Předškolní výchova a vzdělávání ve třídě zřízené pro děti se souběžným postižením více vadami dle §16 odst.9 ŠZ je značně specifická, byť stejně jako u ostatních dětí upevňuje znalosti a dovednosti, které dítě předškolního věku ještě dostatečným způsobem neovládá (požadavky pro přijetí do základního vzdělávání) a připravuje ho tak na vstup do první třídy základní školy. TVP pro třídu s upraveným vzdělávacím programem je vypracován s cílem více zjednodušit, propojit a ucelit informace a prožitky, které jsou dětem se zvláštními potřebami předkládány.

Práce v této třídě se opírá zejména o individuální formu práce zaměřenou na rozvoj dítěte ve všech oblastech. Nově zařazená projektová výuka dále umožňuje zpřístupnění nových poznatků v přirozených souvislostech, podporuje holistický rozvoj dítěte a umožňuje mu projít si procesem samostatného objevování a prožití úspěchu.

Rozvíjené oblasti

- sebeobsluha a sociální vývoj;

² Při sestavování tohoto programu jsme čerpali z uvedené literatury:

- Jaro, Léto, Podzim, Zima v MŠ- Kurikulum předškolní výchovy
- Hrajeme si od jaro do zimy- Gabriela a Milada Příkrylovi
- Český rok- Plicka, Svolinský, Volf
- internet- RVP, MŠMT a portály týkající se MŠ
- časopisy Informatorium, Učitelské noviny
- semináře, kurzy a školení

- motorická oblast — rozvoj hybnosti, jemná motorika, grafomotorika;
- rozumová a percepční- zrakové vnímání, sluchové vnímání, hmatové vnímání, prostorová a směrová orientace, rozvoj poznávacích schopností.

Při práci je zásadní zejména

- respektovat individuální tempo dítěte a umožnit mu dostatečnou relaxaci;
- dostatečně motivovat;
- vytvářet klidnou pracovní atmosféru;
- trvat na dokončení činnosti;
- činnosti střídat podle individuální potřeby dítěte;
- zapojovat všechny smysly;
- podporovat a chválit;
- dbát na rozvoj grafomotoriky a správného úchopu;
- rozvíjet logické myšlení, prostorové vnímání, zraková cvičení, časovou orientaci atd.

8.1.3 Faktory působící na celkový rozvoj dítěte

Rozvoj osobnosti dítěte pedagogem

- klade důraz na individuální potřeby dítěte (věk, schopnosti, handicap, ...),
- vytváří dostatek podnětů k učení a poznávání,
- posiluje důvěru dětí v jejich vlastní schopnosti,
- umožňuje dítěti projít procesem objevování a prožít úspěch,
- vytváří prostor pro samostatné řešení a jeho hledání,
- vytváří prostor pro kvalitní vzájemné vztahy mezi dětmi,
- dostatečně pomáhá a podporuje při obtížích,
- vytváří prostředí pohody a kultivovaného prožitku,
- podporuje rozvoj řeči a všech složek s ní úzce souvisejících.

Uplatňování podílu rodičů na vzdělávání v mateřské škole

- usilujeme o to, abychom měli s rodiči dobré partnerské vztahy a aby fungovala vzájemná komunikace založená na důvěře,
- umožňujeme rodičům aktivně se podílet na tvorbě programu školy a také na jeho hodnocení,
- snažíme se pořádat co nejvíce akcí s rodiči, kde může probíhat naprosto přirozená komunikace o dítěti,
- pravidelně informujeme rodiče o pokrocích a úspěchu dítěte nebo naopak o negativních jevech.

Provádění hodnocení a využívání zjištěných informací pro další pedagogickou činnost

- co se děti naučily, jak se děti cítily a co se povedlo x nepovedlo a proč,
- vedeme portfolio dítěte (umožňující sledovat pokroky a jeho vývoj).

8.1.4 LOGOPEDICKÁ PÉČE

Rozvíjením řeči se vytvářejí předpoklady pro abstraktní až logické myšlení, pro vědu a umění, a v neposlední řadě i pro sociální vztahy a mravní hodnoty. V tomto smyslu je výchova řeči základnou pro výchovu a rozvíjení osobnosti vůbec, a to právě v nejvyšších lidských kvalitách. To zůstává pro logopedii hlavním cílem, zatímco překonávání existujících vad nebo poruch sdělování je k tomuto cíli pouze prostředkem.

8.1.4.1 Metody logopedické péče

- základními metodami jsou: napodobovací reflex, multisenzoriální přístup, pozitivní motivace, cílené využití her i zábav, využití neslovních prostředků při korekci nevhodných návyků, úzká spolupráce s rodinou a nácvik,
- v rámci logopedické terapie aplikujeme řadu metod ze všeobecné pedagogiky, např. metodu cvičení, příkladu (správný mluvní vzor), a ze speciální pedagogiky např. metody a postupy reedukace, kompenzace a rehabilitace ,
- nejvíce používanou metodou je „theraplay“ – metoda hravým způsobem (ale zpravidla bez hraček) připravující na terapeutické podmínky a terapeutickou interakci ty děti, které z různých důvodů (věk, charakter handicapu, atd.) ještě nejsou připraveny a „ochotny“ participovat na terapii,
- je pro nás velice důležité, aby dětská hra i logopedická náprava nebyla zatěžkána pachtěním za konečným cílem, ale dávala dětem pocit svobody, prožitky a vzpomínky, aby je učila jednat v různých situacích a pomáhala jim tvořit i respektovat pravidla.

8.1.4.2 Zásady logopedické péče

- bedlivě sledujeme stav mluvních nedostatků vzhledem ke stupni celkového vývoje. Bylo by chybou pokládat vývojové nápadnosti nebo nedostatky řeči za vadu a jako vadu ošetřovat to, co se vývojově samo srovná nebo výchovně upraví;
- pamatujeme, že jakýkoli nedostatek či vada řeči je pouze jedním z celého souboru příznaků. Hodnotíme nejen řeč, ale i postoj ke komunikaci, projevy chování, sociální vztahy k rodině, ke školce i k ostatním dětem. Máme tedy na paměti činitele společenské i biologické a jejich vzájemné prolínání, a to podle toho, jak nás o tom přesvědčuje teorie reflexního okruhu;
- děti do nápravy zásadně nenutíme, mluvní cvičení provádíme formou her a poznávání při každé vhodné příležitosti;
- velmi úzce spolupracujeme s rodinou.

8.1.4.3 Formy terapií používané logopedické péče

Individuální (počet cvičení, jejich délku i způsob procvičování individuálně volíme podle povahy poruchy. Cvičíme intenzivně několikrát denně, ale cvičení jsou krátká, nejvýše několik minut, protože dlouhé cvičení vyvolává únavu, útlum a ztrátu zájmu. Střídáním různých her a postupů se bráníme jednotvárnosti, protože logopedická péče je téměř vždy dlouhodobá a náročná na trpělivost. V celé logopedické nápravě je velice důležitá dobrá spolupráce s rodinou dítěte.)

Skupinová terapie v rámci třídy a náplně integrovaných tematických bloků

Všechny formy terapií skupinová, individuální i projektová aj. se vzájemně prolínají. Dalšími formami, které lze dobře kombinovat s logopedickou nápravou je ergoterapie, dramaterapie, muzikoterapie a psychomotorická terapie.

8.1.4.4 Pomůcky používané k logopedické péči

- stimulační pomůcky (zvukové hračky podněcující dítě, aby reagovalo na slyšený zvuk),
- motivační pomůcky (k navození komunikační pohotovosti, k vybavení zájmu, např. loutková či maňásková divadla, jež výhodně napomáhají odreagování různých psychických stavů),
- didaktické pomůcky (k rozvíjení poznání a k jazykové výchově — soubory obrázků),
- derivační pomůcky (mají odvracet pozornost od nesprávného mluvního průběhu a tím připravovat možnost nácviku správné mluvy),
- podpůrné pomůcky (máme špachtle, jimiž se upravuje poloha mluvidel. Raději však dětem nastavujeme správnou polohu jazyka příjemnějším způsobem, jakým je nugeta, med, karamely atd.),
- názorné pomůcky (znázorňují artikulační pohyby, nejobvyklejším je zrcadlo),
- registrační pomůcky (zaznamenávají průběh a pokroky péče).

8.1.5 TÉMATICKÉ BLOKY PRO TŘÍDU S UPRAVENÝM VZDĚLÁVACÍM PROGRAMEM

Každé téma jednotlivého bloku obsahuje také přehled pojmů (základní slovní zásobu), báseň a píseň a tyto jsou zároveň předkládány rodičům pro případné domácí procvičování a pro jejich orientaci v činnosti třídy. Snažíme se rodiče co nejvíce zapojit do chodu třídy a vzájemně s nimi spolupracovat.

8.1.5.1 Cíle jednotlivých bloků

- co největší a nejpřirozenější kontakt se živou přírodou, její respektování, pokora k ní a ochrana;
- prožívat a zapojovat všechny smysly, posílit tak upevnění nabytých znalostí a dovedností;
- dostatečný prostor pro pokusy a výpravy;
- prohlubovat empatii a prosociální chování k ostatním lidem;
- nastartovat zdravé životní návyky, rozlišovat a vážit si zdravých potravin;
- dávat přednost přírodním nebo recyklovaným materiálům, které neničí přírodu;
- umět vysvětlit a přijmout fakt, že každé počasí má svá specifika a podle toho se musíme oblékat (neexistuje špatné počasí, jen špatné oblečení);
- posilovat řeč a komunikační schopnosti ve všech jejích složkách;
- posilovat sebevědomí dítěte a jeho chuť a zájem o učení a vědění;
- podporovat individualitu dítěte, vést ho k samostatnosti.

8.1.5.2 Rozdělení tematických bloků

Níže uvedená tabulka přehledně znázorňuje tematické bloky, uvádí i základní témata a podtémata. Časově není striktně určeno. Plynule přechází tematický blok z jednoho do druhého.

Tematický blok	Téma	Podtéma
PODZIM	Doba sklizně	Vítáme vás ve školce
		Víme, co jíme
	Barvy podzimu	Co umí vítr a déšť (počasí)
		Sváteční dny
ZIMA	Adventní kalendář a Vánoce	Adventní kalendář
	Zimní radovánky	Změny v přírodě
		Sport a hry v zimě
		Sváteční dny
JARO	Planeta země v průběhu staletí	Vznik planety/ Dinosauři
		Egypt, Řecko, Řím, Asie
		Kde žiji a čím bych chtěl být
	Svátky jara	Velikonoce
		Čarodějnice
		Rodina
		Osvobození a lidské tělo
LÉTO	U vody	Sladké vody
		Moře
		Cestování

8.2 PŘÍLOHA Č. 2 - TVP – ŽABIČKY

8.2.1 Charakteristika programu pro třídu dětí od dvou do tří let věku

TVP s názvem „Žabičky“³ je zpracován pro třídu dětí ve věku od dvou do tří let. V podtitulu tohoto třídního programu se držíme motto Henryho Fieldinga: „Když děti nedělají nic, dělají neplechu.“

Program je zpracován na základě Rámcového vzdělávacího programu pro předškolního vzdělávání a Školního vzdělávacího programu Mateřské školy Šluknov, příspěvkové organizace „Český rok – tradice a současnost“ a je uzpůsoben dětem ve věkové kategorii od dvou, zhruba do tří let věku.

Třídní vzdělávací program vychází z lidových tradic a zvyků — Dožínky, Posvícení, Dušičky, Advent, Mikuláš, Vánoce, Masopust, Velikonoce, Vynášení Moreny, Pálení čarodějnic aj. Skládá se z tematických celků (integrovaných bloků), které jsou dále členěny na podtémata, jež svou náplní a formou převážně skupinové a individuální výuky umožňují dětem flexibilnější a ucelenější přístup k informacím. Jednotlivá témata nejsou blíže časově omezena a vzájemně se prolínají.

8.2.2 Platnost a účinnost

Platný a účinný je tento program ode dne 01. 09. 2019 do 31. 8. 2025.

8.2.3 Specifika práce ve třídě dvouletých dětí a starších

Předškolní výchova a vzdělávání ve třídě zřízené pro děti dvouleté a starší (do cca 3 let) je značně specifická, byť stejně jako u ostatních dětí upevňuje znalosti a dovednosti, které dítě předškolního věku ještě dostatečným způsobem neovládá a připravuje je tak na vstup do běžné heterogenní třídy. TVP pro tuto třídu je vypracován s cílem více zjednodušit, propojit a ucelit informace a prožitky, které jsou dětem se zvláštními potřebami předkládány.

Práce v této třídě se opírá zejména o individuální formu práce zaměřenou na rozvoj dítěte ve všech oblastech. Střídání druhů a forem činností dále umožňuje zpřístupnění nových poznatků v přirozených souvislostech, podporuje holistický rozvoj dítěte a umožňuje mu projít si procesem samostatného objevování a prožití úspěchu.

8.2.4 Podmínky předškolního vzdělávání Žabiček

8.2.4.1 Materiální podmínky

Třída je po rekonstrukci, má dostatečně velké prostory a je vybavena novým dřevěným nábytkem. Prostorové uspořádání vyhovuje věkové skupině i individuálním potřebám. Ve třídě nechybí vhodné hračky (kočárky, panenky, jednoduché stavebnice, kuchyňský koutek, auta, ale také hračky napodobující předměty denní potřeby). Hračky jsou přiměřené věku a jsou postupně doplňovány. Součástí třídy je odpočinkový koutek.

³ Při sestavování tohoto programu jsme čerpali z uvedené literatury:

- Jaro, Léto, Podzim, Zima v MŠ- Kurikulum předškolní výchovy
- Hrajeme si od jaro do zimy- Gabriela a Milada Příkrylovi
- Český rok- Plicka, Svolinský, Volf
- internet- RVP, MŠMT a portály týkající se MŠ
- časopisy Informatorium, Učitelské noviny
- semináře, kurzy a školení

8.2.4.2 Psychosociální podmínky

Hlavním cílem je vytvořit dětem příjemné, klidné, ale také bezpečné prostředí. Snažíme se, aby adaptační proces probíhal citlivě a šetrně s ohledem na individualitu dítěte. Denní režim a organizace dětí ve třídě jsou přizpůsobeny potřebám a aktuální situaci. Během dne učitelky střídají organizační formy vzdělávání (individuální, skupinové, frontální).

8.2.4.3 Adaptace

Pro dítě je vše nové, musí si zvyknout na nové prostředí, a proto může být pro některé dítě adaptační proces psychicky náročný. Pro každé dítě je mnohem šetrnější, když si na nové prostředí zvyká postupně. Po dohodě s rodiči doporučujeme postupnou adaptaci. V době adaptace doporučujeme co nejvíce zkrátit čas v šatně, dítě převléknout a předat učitelkám. Vzhledem na individualitu dětí, mohou být také reakce na nové prostředí různé. Více dětí bude v prvních dnech plakat nebo se vztekat. Pedagog si je toho vědom, musí vystihnout potřebu dítěte, reagovat podle jeho projevů a dítě se zpravidla po chvíli uklidní.

8.2.4.4 Režim dne

Specifika útlého věku vedou i k úpravě časového režimu v MŠ. Časy v tabulce níže uvedené jsou proto pouze orientační, vše se přizpůsobuje aktuální situaci v MŠ a individuálním potřebám dětí.

6:00 – 8:00	Příchod rodičů s dětmi do MŠ, individuální rozhovory s rodiči, přivítání učitelky s dětmi. <i>Spontánní hry</i> — prolínají se celým dnem v závislosti na potřebách, schopnostech a věku dětí, rozvíjí základní vědomosti, dovednosti a návyky, sociální učení, založené na principu přirozené nápodoby. <i>Vzdělávací činnosti</i> – dítě si vybírá z činností nabízených učitelkami nebo si spontánně zvolí vlastní činnost a hru. Učitelky rozvíjí osobnost dítěte po stránce rozumové i pohybové sklobením předem didakticky připravených aktivit a činností podle třídního vzdělávacího programu, podporující dětskou zvědavost a potřebu objevovat.
8:00 – 9:40	<i>Tělovýchovné chvílky, relaxační cvičení, pohybové hry</i> – jsou zařazovány průběžně během celého dne.
7:00 – 9:00	Hygiena, dopolední svačina. Pitný režim – je zajištěn dětem po celý den, nápoje jsou pravidelně obměňovány (šťávy, vitamínové nápoje, ovocné čaje).
9:40 – 10:45	Pobyt dětí venku.
10:45 – 11:30	Hygiena, oběd.
11:30 – 13:45	Hygiena, ukládání ke spánku, četba pohádek.
13:45 – 14:15	Oblékání, hygiena, odpolední svačina.
14:15 – 16:00	Hry a zájmové činnosti podle zájmu dětí, individuální práce, pobyt venku, vyzvedávání dětí rodiči.

8.2.4.5 Oblasti rozvoje dítěte

Rozvíjené oblasti

- sebeobsluha a sociální vývoj;
- motorická oblast — rozvoj hybnosti, jemná motorika, grafomotorika;
- rozumová a percepční — zrakové vnímání, sluchové vnímání, hmatové vnímání, prostorová a směrová orientace, rozvoj poznávacích schopností.

Při práci je zásadní zejména

- respektovat individuální tempo dítěte a umožnit mu dostatečnou relaxaci;
- dostatečně motivovat;
- vytvářet klidnou pracovní atmosféru;
- trvat na dokončení činnosti;
- činnosti střídat podle individuální potřeby dítěte;
- zapojovat všechny smysly;
- podporovat a chválit;
- dbát na rozvoj grafomotoriky a správného úchopu;
- rozvíjet logické myšlení, prostorové vnímání, zraková cvičení, časovou orientaci atd.

8.2.5 Faktory působící na celkový rozvoj dítěte

Rozvoj osobnosti dítěte pedagogem

- klade důraz na individuální potřeby dítěte (věk, schopnosti, handicap, ...),
- vytváří dostatek podnětů k učení a poznávání,
- posiluje důvěru dětí v jejich vlastní schopnosti,
- umožňuje dítěti projít procesem objevování a prožít úspěch,
- vytváří prostor pro samostatné řešení a jeho hledání,
- vytváří prostor pro kvalitní vzájemné vztahy mezi dětmi,
- dostatečně pomáhá a podporuje při obtížích,
- vytváří prostředí pohody a kultivovaného prožitku,
- podporuje rozvoj řeči a všech složek s ní úzce souvisejících.

Uplatňování podílu rodičů na vzdělávání v mateřské škole

- usilujeme o to, abychom měli s rodiči dobré partnerské vztahy a aby fungovala vzájemná komunikace založená na důvěře,
- umožňujeme rodičům aktivně se podílet na tvorbě programu školy a také na jeho hodnocení,
- snažíme se pořádat co nejvíce akcí s rodiči, kde může probíhat naprosto přirozená komunikace o dítěti,
- pravidelně informujeme rodiče o pokrocích a úspěchu dítěte nebo naopak o negativních jevech.

Provádění hodnocení a využívání zjištěných informací pro další pedagogickou činnost

- co se děti naučily, jak se děti cítily a co se povedlo x nepovedlo a proč,
- vedeme portfolio dítěte (umožňující sledovat pokroky a jeho vývoj).

8.2.6 Tematické bloky pro třídu dětí od dvou do tří let věku

Každé téma jednotlivého bloku obsahuje také přehled pojmů (základní slovní zásobu), báseň a píseň a tyto jsou zároveň předkládány rodičům pro případné domácí procvičování a pro jejich orientaci v činnosti třídy. Snažíme se rodiče co nejvíce zapojit do chodu třídy a vzájemně s nimi spolupracovat.

8.2.6.1 Cíle jednotlivých bloků

- co největší a nejpřirozenější kontakt se živou přírodou, její respektování, pokora k ní

- a ochrana;
- prožívat a zapojovat všechny smysly, posílit tak upevnění nabytých znalostí a dovedností;
- prohlubovat empatii a prosociální chování k ostatním lidem;
- nastartovat zdravé životní návyky, rozlišovat a vážit si zdravých potravin;
- dávat přednost přírodním nebo recyklovaným materiálům, které neničí přírodu;
- umět vysvětlit a přijmout fakt, že každé počasí má svá specifika a podle toho se musíme oblékat (neexistuje špatné počasí, jen špatné oblečení);
- posilovat řeč a komunikační schopnosti ve všech jejích složkách;
- posilovat sebevědomí dítěte a jeho chuť a zájem o učení a vědění;
- podporovat individualitu dítěte, vést ho k samostatnosti.

8.2.6.2 Rozdělení tematických bloků

Níže uvedená tabulka přehledně znázorňuje tematické bloky, uvádí i základní témata a podtémata. Časově není striktně určeno. Plynule přechází tematický blok z jednoho do druhého.

Tematický blok	Témata	Charakteristika
NAŠE ŠKOLKA	<i>Těšíme se do školky</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Vhodnou organizací a laskavým přístupem usnadnit novým dětem vstup do mateřské školy; • pomoc dětem a jejich rodičům orientovat se v novém prostředí; • vést děti k navazování kontaktů mezi sebou navzájem; • rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí, přizpůsobit se a dokázat spolupracovat; • rozvíjet řečové schopnosti a jazykové dovednosti , receptivní schopnosti (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivní (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu); • rozvíjet snahy dítěte o samostatnost při manipulaci s předměty, se kterými přichází do styku (samostatnost u jídla, hygiena).
	<i>Školka a moji kamarádi</i>	Očekávané výstupy
	<i>A já sám.....</i> <i>Hrajeme si spolu</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Jíst lžící (nepřevracet ji, nebryndat); • samostatně použít toaletu, umýt si ruce; • reprodukovat krátkou říkanku; • zapojit se do hry; • znát své jméno; • poznat svoji značku.
		<ul style="list-style-type: none"> • Rozvíjet paměť, představivost, fantazii; • osvojovat si jednoduché poznatky o světě a životě, o přírodě a jejich proměnách; • zpřesňovat a kultivovat smyslové vnímání; • podporovat přirozené snahy dítěte k pohybu;

MATEŘSKÁ ŠKOLA ŠLUKNOV, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

Okres Děčín, 407 77 Šluknov, Svojsíkova 352, IČ 709 83 836, IZO 107 561 611, +420 412 386 260, +420 739 424 608, reditelka@skolka-sluknov.cz

<p>JAK VONÍ PODZIM</p>	<p><i>Měla babka čtyři jabka</i></p> <p><i>Šel zahradník do zahrady s motykou</i></p> <p><i>Kam jede traktor?</i></p> <p><i>Vlaštovičko leť.....</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • slovně označovat toho, co dítě vidí na obrázku; • posilovat přirozené poznávací city (zvědavost, zájem, radost z objevování). <hr/> <ul style="list-style-type: none"> ○ • Chápat pojmy pomocí obrázku, • rozlišovat v množině maximálně 3 prvků (když předmět zmizí, hledá jej); • půjčit druhému hračku; • znát některé lidské činnosti; • znát základní druhy ovoce a zeleniny; • vědět, že ovoce a zelenina jsou zdravé.
<p>PODZIM UŽ JDE PRYČ, ZIMA HLEDÁ KLÍČ</p>	<p><i>Malíř podzim – barevnost, stromy, keře</i></p> <p><i>Prší, prší, jen se leje – znaky podzimu</i></p> <p><i>Doktora se nebojíme</i></p> <p><i>Boudo, budko – zvířátka se chystají na zimu</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem, podpora a rozvoj zájmu o učení; • cvičení paměti při běžných činnostech i během hry; • podněcování dětí k reprodukci krátkých říkanek; • rozšiřování slovní zásoby, rozvoj srozumitelného řečového projevu; • osvojovat si poznatky o těle a jeho zdraví. <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • Všimnout si změn v přírodě; • probudit zájem o péči o své zdraví; • převléknout se, rozepínat knoflíky; • dokázat pojmenovat viditelné části těla; • navlékat velké korálky; • rozlišovat a pojmenovat základní barvy.
<p>KOUZELNÝ ČAS ADVENTU</p>	<p><i>Mik, Miku, Mikuláš</i></p> <p><i>Kouzelné Vánoce (zvyky a tradice)</i></p> <p><i>Vánoční posezení, vánoční pohádka</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Čas myslet na druhé – upevňování citových vztahů v rodině i ke svému okolí; • rozvíjet kulturně estetické dovednosti výtvarné, hudební a dramatické, produktivní i perceptivní (např. vánoční tradice a slavnosti u vánočního stromku pro rodiče a děti); • rozvíjet estetické a tvůrčí činnosti slovesné a literární (poslech pohádek, příběhů, veršů). <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • Vědět, že tradice s Mikulášem je pro děti radost a zábava; • uvědomovat si citovou vazbu k rodinným příslušníkům a k lidem kolem nás; • prožívat společně vánoční tradice a zvyky; • umět se těšit a čekat na slavnostní chvíle; • sladit pohyb se zpěvem, ovládat dechové svalstvo.

MATEŘSKÁ ŠKOLA ŠLUKNOV, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

Okres Děčín, 407 77 Šluknov, Svojsíkova 352, IČ 709 83 836, IZO 107 561 611, +420 412 386 260, +420 739 424 608, reditelka@skolka-sluknov.cz

<p>HURÁ DĚTI, UŽ JE ZIMA, KOULOVÁNÍ BUDE PRIMA</p>	<p><i>Jedeme na saních – zimní sporty</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Rozvíjet pohybové dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky, osvojovat si poznatky o sportu; přispívat k vytváření návyků zdravého životního stylu; poznávat masopustní tradice; vytvářet kladný vztah k přírodě a živočichům.
	<p><i>Zvířátka a ptáci v zimě</i></p> <p><i>Jak se v zimě obléknu</i></p> <p><i>Tradice Masopust</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Najít v zimním období nejen krásu přírody, ale i možnosti sportování; zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí; poznat Masopust v hudbě, literatuře, radostně prožít tradici; reprodukovat krátkou říkanku; sestavit větu (minimálně o třech slovech).
<p>MRZNE, SNĚŽÍ, TO TO ZEBE</p>	<p><i>Co děláme celý den</i></p> <p><i>Sněží, sněží – led, sníh (pokusy)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Rozvíjet užívání smyslů; posilovat přirozené poznávací city (zvědavost, radost, zájem); rozvíjet schopnosti vyjádřit své pocity, dojmy a prožitky; uvědomovat si, že svět má svůj řád; rozvíjet estetické a tvůrčí činnosti slovesné a literární, rozvíjet pohybové dovednosti.
	<p><i>Bylo, nebylo .....</i></p> <p><i>Haló pane Karnevale – rej masek</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Převléknout se, rozepínat knoflíky; vyprávět jednoduchý příběh, který dítě vícekrát slyšelo chápe pojmy (např. slovo pes neoznačuje jednoho konkrétního psa); půjčit druhému hračku; dokázat spolupracovat s druhými při rozvíjení námětových staveb; začít chápat označení pro časové vztahy (ráno, večer, hned, potom).
<p>JARO HLEDÁ KLÍČ</p>	<p><i>Volám tě sluníčko – změny v přírodě</i></p> <p><i>Vesmírný svět</i></p> <p><i>Příchod jara - první jarní květiny</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Rozvíjet hudební a hudebně pohybové činnosti; rozvoj pocitu sounáležitosti s živou i neživou přírodou; poznávat změny v přírodě; posilovat radost z objeveného, probouzet zájem o zvědavost dítěte; zvládat pohybové dovednosti při zdolávání překážek; rozvíjet pocit uspokojení s výsledků vlastní činnosti
	<p><i>S Hurvínkem do přírody - (život u vody)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Poznat alespoň pět vodních živočichů a květin, získat kladný postoj k přírodě, zvládnout stoj na jedné noze, bezpečně zvládnout chůzi do schodů i ze schodů, dokázat formulovat představu, o tom, na co si budeme hrát; znát jména ostatních dětí ve třídě, mít povědomí o běžných přírodních jevech (slunce, mraky, déšť, vítr, sníh, led).

MATEŘSKÁ ŠKOLA ŠLUKNOV, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

Okres Děčín, 407 77 Šluknov, Svojsíkova 352, IČ 709 83 836, IZO 107 561 611, +420 412 386 260, +420 739 424 608, reditelka@skolka-sluknov.cz

<p>VŠUDE DOBŘE, DOMA NEJLÍP</p>	<p><i>U nás na dvorečku</i></p> <p><i>Myšičko, myš – práce na poli</i></p> <p><i>Hody, hody, doprovody</i></p> <p><i>Kolo, kolo, mlýnský – řemesla, povolání</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Poznávání domácích zvířat, • osvojování si jednoduchých poznatků o životě, • rozvíjení tvořivosti a fantazie v estetických činnostech, • upevňovat výslovnost a vyjadřovací schopnosti, • získat povědomí o jarních zvycích, • uvědomit si důležitost lidské práce.
	<p><i>Dokázat spolupracovat při hře se staršími dětmi,</i></p> <p><i>mít radost z úspěchu,</i></p> <p><i>chápe, že obrázek vyjadřuje něco konkrétního;</i></p> <p><i>znát některé lidské činnosti,</i></p> <p><i>poznat některá povolání, např. podle výrazného znaku - oblečení (hasič, lékař, policista);</i></p> <p><i>chápat označení pro vztahy v prostoru (nahore, dole, vedle, vpředu, vzadu).</i></p>	
<p>KAM LETÍŠ, VČELIČKO?</p>	<p><i>Bzučí, lezou, létají – svět hmyzu</i></p> <p><i>Srdíčkový týden</i></p> <p><i>Jede, jede mašinka – dopravní prostředky</i></p> <p><i>Kluk nebo holka</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vytvářet základy pro práci s informacemi, • upevňovat výslovnost a vyjadřovací schopnosti, • rozvíjet schopnost žít ve společenství druhých lidí, • posilování sebedůvěry, • mít základní poznatky sobě, rodině, lidské společnosti; • poznávat dopravní prostředky, • vést děti k přiměřené opatrnosti.
	<ul style="list-style-type: none"> • Prožít radostně svátek matek, • spolupracovat s druhými při hře, • znát běžné dopravní prostředky, • rozlišovat létající nebo lezoucí hmyz, • bezpečně se orientovat v prostoru školky. 	
<p>PRAŽDNINY ŤUKAJÍ NA VRÁTKA</p>	<p><i>Je nás hodně na světě</i></p> <p><i>Do ZOO za zvířátky</i></p> <p><i>Co už umím</i></p> <p><i>Týden dětské radosti</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora přirozené snahy dítěte k pohybu, • rozšiřování slovní zásoby, • rozvíjet pocit samostatnosti a snahu dosáhnout určitého cíle, • vytvářet předpoklady po posilování soustředěnosti dítěte na určitou činnost, • prohlubovat osvojení pravidel chování dětí v kolektivu, • prohlubovat citové vztahy k dospělým i dětem, • vést děti k uplatňování poznatků v jednotlivých hrách, • podporovat rozvoj vyšších citů – soucit, snaha pomáhat druhým.
	<ul style="list-style-type: none"> • Získat povědomí o přátelství a toleranci lidí všech barev pleti • projevovat samostatnost a vynalézavost v sebeobsluze • mluvit o sobě v první osobě • znát své jméno a příjmení • znát stálé místo předmětů ve školce • poznat druhy zvířat • rozlišovat základní barvy, tvary, třdit podle velikosti 	

8.3 PŘÍLOHA Č. 3 - MINIMÁLNÍ PROGRAM PREVENCE PROTI SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝM JEVŮM

Program je zpracován do bloků, které jsou průběžně plněny v průběhu celého školního roku formou scének, rozhovorů, čtení pohádek, vyprávění vlastních zkušeností dětí apod. Je určen pro děti čtyřleté a starší, byť formou her, pohádkových příběhů lze nabídnout i mladším dětem.

MŠ navštěvují děti od dvou do cca 7 let věku. Mohou se setkat s různými patologickými vlivy a začleněním tohoto minimálního programu do běžné výuky může napomoci jejich preventivní ochraně.

Možnosti ohrožení dětí:

- týrání, domácí násilí
- první setkání se šikanou (v prostředí MŠ)
- krádeže, nabádání k trestným činnostem
- kouření
- alkohol
- počítačové hry

Spolupráce s organizacemi, subjekty:

- rodina
- dětský lékař
- SPC Rumburk, OSPOD Rumburk aj.
- Sociální odbor Města Šluknov
- Městská policie
- Policie České republiky
- Sportovní kluby

Tematické bloky:

- O zdraví
- Hygiena
- Výživa
- Rostliny a my
- Alkohol
- Pohyb
- Kouření
- Drogy
- Vztahy k lidem

8.3.1 O zdraví

CO JE TO ZDRAVÍ?			
CÍLE	POMŮCKY	CHARAKTERISTIKA	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY
Pochopit pojem zdraví v hloubce jeho smyslu, coby naprosté duševní, tělesné a sociální zdraví.	Obrazový materiál zdravých osob, dětí, obzavový materiál, obrázky nemocných, lékárníčka, hračky, loutky, figurky.	Dětem jsou předkládány obrazové materiály, hodnotí, srovnávají, popisují. Mohou navštívit zdravotní středisko, lékárnu, domov důchodců, srovnávat zdravé a nemocné.	Uvědomění, že nemocný není jen s nemocí, zdravý – tj. po těle i duchu, veselý, spokojený, bez trampot, osoba, která má kolem sebe jiné, se kterými si rozumí, pomáhají si, cítí se spolu dobře.

MATEŘSKÁ ŠKOLA ŠLUKNOV, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

Okres Děčín, 407 77 Šluknov, Svojsíkova 352, IČ 709 83 836, IZO 107 561 611, +420 412 386 260, +420 739 424 608, reditelka@skolka-sluknov.cz

JAK ŽÍT ZDRAVĚ			
CÍLE	POMŮCKY	CHARAKTERISTIKA	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY
<p>Uvědomovat si možnosti podpory zdraví a jeho rozvoje.</p> <p>Seznámit s možnostmi ochrany zdraví – sport, otužování, strava...</p>	<p>Obrazový materiál zdravých osob, dětí, obvazový materiál, obrázky nemocných, lékárníčka, hračky, loutky, figurky.</p> <p>Maňásci, pejsek a kočička, knihy.</p>	<p>Děti se seznamují s možnostmi podpory zdraví formou her, divadelních a maňáskových výstupů, prohlížením knih, obrazového materiálu, čtení poučných příběhů a pohádek.</p> <p>Možnost zařazení pantomimy (mytí rukou, spánek apod.)</p>	<p>Děti si uvědomí, že péče o zdraví je nutná, zejm. ve starším věku, ale i v dětství. Poznávají možná nebezpečí, dovedou se vhodně oblékat dle počasí, rozliší zdravé jídlo od nezdravého. Uvědomují si, že krom aktivního života je nutné i odpočívat.</p>

8.3.2 Hygiena

PROČ SI MYJEME RUCI			
CÍLE	POMŮCKY	CHARAKTERISTIKA	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY
<p>Pochopit důležitost a nutnost dodržování základních hygienických návyků, standardů.</p>	<p>Maňásci, umývárny, sprchový kout aj. hygienické potřeby aj.</p>	<p>Hraní scének, rozpočítadla – na koho padne, ten jmenuje např. aktivity, které nám kazí špinavé ruce apod.</p> <p>Čtení pohádek – např. Jak se sluníčko nemylo, Nezbedné pohádky – E. Kubátové apod.</p> <p>Diskuse o způsobech podpory zdraví.</p>	<p>Vyjmenuje, nalezne, co vše může zdraví upevnit, dokáže zdůvodnit nutnost dodržování hygienických zásad.</p>

UDRŽUJEME ČISTOTU			
CÍLE	POMŮCKY	CHARAKTERISTIKA	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY
<p>Motivací posílit vztah k osobní hygieně, uvědomění si všech aspektů, které nás můžou v běžném životě omezovat.</p>	<p>Maňásci, umývárny, sprchový kout aj. hygienické potřeby aj.</p>	<p>Hraní scének, rozpočítadla – na koho padne, ten jmenuje např. aktivity, které nám kazí špinavé ruce apod.</p> <p>Čtení pohádek – např. Jak se sluníčko nemylo, Nezbedné pohádky – E. Kubátové apod.</p> <p>Diskuse o způsobech podpory zdraví.</p>	<p>Vyjmenuje, nalezne, co vše může zdraví upevnit, dokáže zdůvodnit nutnost dodržování hygienických zásad.</p> <p>Aktivně užívá vštěpovaných zásad.</p>

8.3.3 Výživa

ZDRAVÉ A NEZDRAVÉ			
CÍLE	POMŮCKY	CHARAKTERISTIKA	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY
Seznámit s různými druhy potravin, upozornit na rizika z konzumace přílišného množství sladkého, tučného apod., nabídnout dětem srovnání stravy. Sestavování jídelníčku zdravého a nezdravého.	Časopisy, knihy, internet, loutky, čtení pohádek, obrazový materiál, potraviny zdravé a nezdravé, modelína, slané těsto a pod.	Modelování potravin, kresba, malba, čtení pohádek a dětských příběhů.	Dítě dokáže diskutovat na téma zdravá výživa – st. D.

PESTÁ STRAVA			
CÍLE	POMŮCKY	CHARAKTERISTIKA	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY
Motivací posílit vztah k osobní hygieně, uvědomění si všech aspektů, které nás můžou v běžném životě omezovat.	Maňásci, umývárny, sprchový kout aj. hygienické potřeby aj.	Hraní scének, rozpočítadla – na koho padne, ten jmenuje např. aktivity, které nám kazí špinavé ruce apod. Čtení pohádek – např. Jak se sluníčko nemylo, Nezbedné pohádky – E. Kubátové apod. Diskuse o způsobech podpory zdraví.	Vyjmenuje, nalezne, co vše může zdraví upevnit, dokáže zdůvodnit nutnost dodržování hygienických zásad. Aktivně užívá vštěpovaných zásad.

8.3.4 Rostliny a my

LESNÍ PLODY A LÉČIVÉ ROSTLINY			
CÍLE	POMŮCKY	CHARAKTERISTIKA	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY
Seznámení s lesními plody, léčivými rostlinami.	Herbáře, atlasy rostlin, básně, obrazový materiál, vycházky do okolí MŠ.	Děti se učí básně, zpívají písně apod., možnost tvorby herbáře z nalezených léčivků, pojmenovávat, určovat jejich účinky na zdraví.	Umí básničku, ví o čem báseň je; vyjmenuje alespoň dva lesní plody – i ml. dítě, st. více.

MATEŘSKÁ ŠKOLA ŠLUKNOV, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

Okres Děčín, 407 77 Šluknov, Svojsíkova 352, IČ 709 83 836, IZO 107 561 611, +420 412 386 260, +420 739 424 608, reditelka@skolka-sluknov.cz

NEBEZPEČNÉ ROSTLINY A PLODY			
CÍLE	POMŮCKY	CHARAKTERISTIKA	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY
Seznámení s lesními plody, léčivými rostlinami. Existence jedovatých, životu a zdraví nebezpečných rostlin a plodů. Rozeznávat, seznámit se s následky nesprávného užití apod.	Herbáře, atlasy rostlin, básně, obrazový materiál, vycházky do okolí MŠ.	Děti se učí básně, zpívají písně apod., možnost tvorby herbáře z nalezených léčivek, pojmenovávat, určovat jejich účinky na zdraví. Jsou seznámeny s nebezpečím, které vychází z jedovatých rostlin, plodů. Jedovatá houba se nechá růst, rozhodně ji v lese neničíme.	Umí básničku, ví o čem báseň je; vyjmenuje alespoň dva lesní plody – i ml. dítě, st. více. Stejný počet vyjmenuje i jedovatých, nezdravých, škodlivých zdraví.

8.3.5 Alkohol

JAK ŠLI PRO VODU			
CÍLE	POMŮCKY	CHARAKTERISTIKA	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY
Zjištění, jakou zkušenost mají s alkoholem děti, opilý člověk. Upozornění na neblahé účinky nadměrného užívání alkoholu.	Jak šli skřítkci pro vodu – čtení pohádek, příběhů.	Formou čtených příběhů a kladení návodných otázek – rozbor, proč, co, jak...	Dítě zná znaky opilého člověka, uvědomuje se, že pro zdravý způsob života není alkohol vhodný, dobrý. Pomalá reakce opilého, otupělost, nižší pozornost, alkohol nepatří za volant, dětem do ruky...

OPILÁ STUDÁNKA			
CÍLE	POMŮCKY	CHARAKTERISTIKA	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY
Prohloubení znalostí o alkoholu, popis aktuálních a následných důsledků užívání alkoholu.	Čtení pohádek, obrazový materiál, TV program, net, profese a ukázka alkoholu (pivo, víno, ...).	Zdraví člověk nemusí pít; pojmy alkohol, alkoholismus, alkoholik aj.	Dítě ví, že alkohol nepatří do jeho rukou. Dokáže jednoduše vysvětlit proč.

8.3.6 Pohyb

NAŠE TĚLESNÁ ZDATNOST			
CÍLE	POMŮCKY	CHARAKTERISTIKA	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY
Pochopení tělesné zdatnosti jako faktoru, který podporuje naše zdraví ve všech jeho složkách.	Pohádky, pohádkové příběhy – např. Jak lenošili...	Vycházky do okolí, cvičení, pohybové aktivity – následně povídání o tom, jak se člověk cítí, co mu to přineslo, proč bolí nohy...	Dítě dokáže jmenovat důvody, proč se pohybovat, sportovat. Vymenuje aktivity posilující tělo i ducha.

SPORTUJEME			
CÍLE	POMŮCKY	CHARAKTERISTIKA	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY
Pochopení nutnosti pohybu pro zdraví člověka, pojem trénink.	Čtení pohádek, knihy, časopisy – sportovní, obrazový materiál sportovních aktivit člověka, záznamy z olympiád apod, vycházky do okolí, pohyb, cvičení, hry, zábava v pohybu.	Děti se seznamují s různými druhy sportu, samy zažívají opojný pocit z pohybu. Seznamují se s pojmem a obsahem slova trénink a také jeho významem pro sebezdokonalování fyzické kondice.	Děti vědí, proč se hýbat. Soutěživost ano, ale vítězství není vše, pomoc kamarádovi.

8.3.7 Kouření

PROČ LIDÉ KOUŘÍ			
CÍLE	POMŮCKY	CHARAKTERISTIKA	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY
Objasnění důvodů, proč lidé kouří.	Loutky, obrázky, scénky, pohovory...	Indiánská dýmka, verneovky, kouření lidí v okolí, sdělování zkušeností dítěte s kouřením. Popis toho, jak kouření vypadá, jak působí na naše smysly – čich, zrak, chuť, ...	Dítě dovede stručně říct, kdy a kde se setkala s kouřením, ví, že je nezdravé kouřit.

CO KOUŘENÍ ZPŮSOBUJE			
CÍLE	POMŮCKY	CHARAKTERISTIKA	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY
Seznámení s neblahými následky kouření na lidský organizmus.	O Sněhurce trochu jinak, aj. příběhy a pohádky s tematikou kouření.	Děti jsou seznámeny s tím, že kouření neblaze působí na zdraví člověka. Formou pokusu pak vidí stopy na vlhkém ubrousku, který zanechal kouřový dým.	Uvědomění si, že kouření je nezdravé, pozná souvislost s dýcháním člověka... Uvědomění si finanční zátěže a možnosti využití peněz k potřebnějším věcem a činnostem.

8.3.8 Drogy

CO JSOU DROGY			
CÍLE	POMŮCKY	CHARAKTERISTIKA	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY
Seznámení s tím, že rostliny, léky jsou v nesprávných rukou nebezpečné...	Pohádky, příběhy – tematika nemocných.	Poučení o jedovatých rostlinách, Sněhurka dostala také jedovaté jablko...	Děti se seznámí s pojmem droga, dokáží říct, že je to zdraví neprospěšné. Uvedou příklad z pohádky.

NENÍ LÉK JAKO LÉK			
CÍLE	POMŮCKY	CHARAKTERISTIKA	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY
Pochopení, že lék předepíše lékař, stanovuje míru užívání, rodič určuje a dává dítěti. Léky nepatří do rukou dítěte.	Krabičky od léků, návody na použití, poučení o lékařském předpisu aj., čtená pohádek o nemocných dětech, léčení chorob, pohádka o drvoštěpovi, Není lék jako lék apod.	Děti by si měly uvědomit nebezpečí nadužívání léků. Nesprávnost užívání, samostatně si brát lék nelze!	Dítě ví, že léky nesmí užívat bez příkazu dospělého – rodiče, příp. učitele, babičky. Ví o existenci vitamínů a jejich vlivu na zdraví.

8.3.9 Vztahy k lidem

KAMARÁDSTVÍ			
CÍLE	POMŮCKY	CHARAKTERISTIKA	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY
Uvědomit si význam kamarádství, jeho podstatu, důležitost pro zdraví člověka zejm. v oblasti psychické. Rozpoznat špatné chování k lidem – šikanu, ubližování, týrání.	Kamarádi – scénky, dětský seriál, TV příběh aj.	Děti mají vůči sobě navzájem různé sympatie a antipatie. Kamarádství – jeho znaky, potřebu si běžně neuvědomují – nutné probrat formou pohovorů, rozboru jednotlivých situací při hře, aktivitě MŠ, sportu apod.	Dítě dokáže pojmenovat svého kamaráda. Zdůvodnit, pro je kamarád. Spolupracuje s ostatními, komunikuje, hraje si. Dokáže odmítnout a říci ne šikaně, příp. ví, že se má svěřit.

ROLE ČLOVĚKA VE SPOLEČNOSTI			
CÍLE	POMŮCKY	CHARAKTERISTIKA	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY
Poznání, že lidé mají v našich životech různé role, fce, profesně i lidsky.	Příběh Kamarád ti pomůže, Naše různé role apod.	Rozborem příběhů, aktuálně vzniklých situací – kladných i záporných – se děti udí významu pojmu kamarádství.	Děti vědí, proč se hýbat. Soutěživost ano, ale vítězství není vše, pomoc kamarádovi. Rozliší správné a nesprávné chování.

8.4 PŘÍLOHA Č. 4 — INKLUZE VIETNAMSKÝCH, CIZOJAZYČNÝCH DĚTÍ

8.4.1 Charakteristika

Multikulturní výchova je součástí ŠVP školy, který je tvořen na základě požadavků RVP PV. Dětem, které přicházejí do MŠ, kde nerozumí, necháváme nejprve volný prostor pro zapojení do činností. Stejně jako ostatní děti nově přicházející jsou ponechány v roli pozorovatele. S postupným osmělením se obvykle děti samy zapojují do činností, volí si aktivity jim blízké, začínají komunikovat. Individuální péčí pak zjišťujeme, co dítě zajímá, co ho baví, jaké činnosti ho zaujmou. Využívá se forma pozorování, individuální práce s dítětem apod. Dbá se zejména na povzbuzení a pochvalu. Problematice dětí-cizinců je věnována dále v našem ŠVP kapitola 6.6.4 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.

8.4.2 Oblasti

8.4.2.1 Dítě a jeho tělo

V této oblasti jsou voleny zejména hry a činnosti, které nepotřebují doprovod. Patří sem např. konstruktivní hry, grafické činnosti, smyslové hry, práce s obrázky a obrazovým materiálem.

8.4.2.2 Dítě a jeho psychika

V této oblasti dbáme zejména na rozvoj řečové dovednosti s využitím reálných předmětů, obrazového materiálu, videonahrávek a přímé komunikace.

8.4.2.3 Dítě a ten druhý

Tato oblast je naplňována vytvářením dostatečného množství příležitostí k verbální a nonverbální komunikaci dítěte s druhým, tj. s jiným dítětem, s dospělým.

8.4.2.4 Dítě a společnost

V této oblasti se děti seznamují se základními kulturními a společenskými postoji, osvojují si návyky a dovednosti, učí se vzájemné toleranci, schopnosti žít v multikulturní společnosti.

8.4.2.5 Dítě a svět

V oblasti dítě a svět se zaměřujeme zejména na vytváření povědomí o sounáležitosti s ostatními zeměmi, okolním světem, s jinými národy.

8.4.3 Spolupráce s rodiči

Za klíčovou pak považujeme v inkluzi vietnamských dětí spolupráci školy s rodinou – se zákonnými zástupci, případně jinými příbuznými. Každoročně se účastníme akcí vietnamské komunity jako například vítání nového roku, oslavy dne žen apod. Zapojujeme se do kulturních akcí komunity a stejně tak přirozeně se i vietnamské děti seznamují s kulturou českou. Do budoucna chceme spolupracovat i s místní komunitou a jejich případnými vystoupeními v prostorách školy – ukázka tanců, jídel, fotografií, písní apod.

Děti z prostředí cizího etnika se musí cítit v prostředí mateřské školy dobře – jistě a bezpečně.

8.5 PŘÍLOHA Č. 5 – ZELENÁ ŠKOLKA

8.5.1 Charakteristika programu

Iniciátorem projektu Zelená školka s podtitulem recyklace elektroodpadu je neziskově hospodařící společnost REMA Systém, a. s. a je zaměřen na znalosti elektroodpadu, povědomí o jeho nebezpečnosti a potřebě separovat od ostatního odpadu.

8.5.1.1 Materiální zajištění

Výukové programy ekologických organizací; pracovní listy; pexesa, domina, encyklopedie, omalovánky; CD — Environmentální výchova.

8.5.1.2 Cíl programu

- Získat základní povědomí o tématu elektroodpadu,
- aktivně se zapojit do sběru elektroodpadu,
- do činnosti zapojit i rodiny dětí a
- přispět tak k ochraně životního prostředí.

8.5.1.3 Prostředky k naplnění programu

- Pozorování přírody živé i neživé, její rozmanitosti;
- pozorování vztahů;
- objevování důležitosti dobrého životního prostředí pro život člověka;
- osvojení si praktické dovednosti pro chování a pobyt v přírodě;
- uplatňování získané znalosti a dovednosti v praxi;
- rozeznávání základní druhů odpadu; třídění do popelnic dle správného barevného označení;
- aktivní hledání řešení problémů životního prostředí,
- odpovědný přístup v postoji k přírodním zdrojům, s jejich nakládáním;
- spolupráce s rodiči.

8.5.1.4 Očekávané výstupy

- Chovat se zodpovědně k životnímu prostředí,
- chránit přírodu, přírodní a kulturní dědictví;
- dodržovat zdravý životní styl;
- šetřit energiemi;
- třídit odpad.

8.5.1.5 Realizace

Environmentální výchova je díky tomuto programu přirozeně začleňována do jednotlivých integrovaných bloků ŠVP školy.